Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 156 (8146). ● 17 август, 1983 йил ⊙ ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

САБЗАВОТКОР БУРЧИ

Инсон қаерда, қайси лавозим ва қайси соҳада меҳнат қилмасин, энг аввало у танлаган касбининг жонкуяри, фидойиси бўлиши керак. Бусиз халқ ишончини оқлаш, эл-юртининг миннатдорчилиги, раҳматига сазовор бўлиш қийин. Ҳамма ерда мўл-кўлчилик учун, СССРнинг Озиқ-овқат программасини ҳаётга тадбиқ этиш учун кураш авж олдирилган ҳозирги дамларда қишлоқ хўжалигимизнинг муҳим бўғини вакиллари — сабзавоткорлар, боғбонлар, соҳибкорлар фаолиятида ҳам бу фазилатлар, айниқса, яққол намоён бўлаётганлигини қайд этиш ғоят қувончлидир.

Халқимизнинг дастурхонига ноз-неъматларни сифатли қилиб етказиб берамиз! Бу олийжаноб касб эгалари ана шу мақсадни дилларига жо қилган ҳолда кечаю-кундуз тиним билмай ишлайдилар. Улар партия ва ҳукуматимизнинг бебаҳо ёрдамига таяниб, ишлаб чиқаришга фан ютуқлари ва илғор усулларни дадиллик билан жорий этиб тер тўкмоқдалар, изланмоқдалар. Булардан бири Тошкент районидаги Карл Маркс номли колхознинг бригада бошлиғи Жўра Раҳбаровдир. У қишлоқ хўжалигига онд катта бир йиғинда сўзга чиқиб:

— Ҳозирги кунда биз ҳар қандай шароитда ҳам мўл ҳосил етиштириш, ҳатто бир йилда бир ердан икки-уч марта маҳсулот йиғиштириб олиш имкониятига эгамиз. Бу бизнинг маҳоратимизга, ишни ташкил этишимизга, тежамкорлигимизга, ер-сув ресурсларидан қай даражада фойдаланишимизга ва ниҳоят вақтнинг қадрига етиб ишлашимизга боғлиқ — деб айтди.

Миришкор деҳқон бу сўзларни ўзининг катта ва ҳаётий иш тажрибасига суяниб айтди. У областдагина эмас, республикада биринчилар қатори сабзавот планини бажарди. Унинг тажрибаси ҳаммага намуна ва ибрат қилиб кўрсатилди.

Областимизда бундай миришкор сабзавоткор, боғбон, соҳибкорлар кўп. Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоздан Сарибой Ибраев, Калинин районидаги Калинин номли колхоздан Солиҳ Каримов, шу райондаги «Қорасув» совхозидан Шавкат Нуриддинов, Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхозидан Умри Улуғхўжаева, Паркент районидаги «Ленинобод» совхозидан Тўйчи Расулов сингари ўртоқлар, айниқса, сабзавотчиликда, боғдорчиликда ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Улар бу йил ҳар гектаридан 300—400—500 центнердан маҳсулот етиштириш, беш йиллик планларини 3—4 йилда бажариш ташаббуси билан чиқдилар. Бу ташаббус кенг қулоч ёзмоқда.

Ана шу сингари фидокор кишиларнинг ғайрат-шижоати туфайли бу йил сабзавот далаларида, боғ-роғларда мўл ҳосил етиштирилди. Деҳқонларимиз бу йил эл дастурхонига кам деганда 500 минг тонна сабзавот, 81 минг тоннадан мева, узум ва бошқа маҳсулотларни етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Ҳосилни йиғиб-териб олиш ва тайёрлов пунктларига етказиб бериш, қайта ишлаш ишлари уюшқоқлик билан бошланди. Шуни зўр мамнуният билан айтиш керакки, ҳозиргача тайёрланган сабзавот маҳсулотлари ўтган йилдагидан анча кўпдир. Бу соҳада Калинин, Оққўрғон, Тошкент, Ғалаба районлари сабзавоткорлари айниқса, яхши ишлар қилмоқдалар.

Бир қатор районлар йиллик мева топшириш планларини муддатидан илгари адо этдилар. Лекин не-не машаққатлар билан етиштирилган ҳосилнинг ҳали анчагина қисми далада. Афсуски, айрим район ва хўжаликларда ҳосилни йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш ишлари бирмунча суст бормоқда. Айрим хўжаликларнинг боғларида тўкилган-сочилган мевалар ўз вақтида териб олинмай нобуд бўлаяпти. Хўжалик раҳбарлари, мутахассислар бунга ишчи кучи етишмаётганлигини рўкач қилиб кўрсатадилар. Бироқ, қунт ва ҳафсала қилинса бундай баҳонага ўрин қолмайди. Тўкилган меваларни ўша ернинг ўзида қоқи қилиш мумкин. Илғор хўжаликлар шундай қилмоқдалар. Оржоникидзе районидаги Р. Мусамуҳамедов номли совхозда ҳозиргача 14 тоннадан ортиқ қоқи тайёрланди. Сабзавот далаларида пишиб етилган помидор, бодринг ва бошқа маҳсулотларни ҳам йиғиб-териб олиш ишларини жадаллаштириш керак.

Айни кунларда агросаноат бирлашмалари ташкилотчилик ишларини кучайтиришлари талаб этилади. Бирлашма ходимлари ва мутахассислари хўжаликларда бўлганларида у ердаги ҳақиқий аҳвол билан батафсил танишишлари ва шу асосда зарур тадбирларни белгилашлари керак. Энг муҳими тайёрлов пунктлари, савдо ташкилотлари билан мустаҳкам алоқа ўрнатиш лозим. Тузилган шартномалар бекаму-кўст бажарилиши шарт. Шаҳарлар аҳолиси, ишчи корхоналари ва коллективларига сархил сабзавот ва меваларни ўз вақтида ва керакли миқдорда етказиб берилишини таъминлаш зарур. Бунинг учун ишни дала — тайёрлов пункти — магазин усулида ташкил этиш лозим. Афсуски, бу соҳада ҳозир қилинаётган ишлар талаб даражасида эмас. Деҳқоннинг пешона тери билан етиштирилган сархил сара маҳсулотлар истеъмолчига етиб боргунча қўлдан-қўлга ўтиб урилиб қолмоқда, сифатини йўқотаётир. Албатта, бундай маҳсулотлар пештахталарда узоқ вақт туриб қолади. Оқибатда чирийди, нобуд бўлади, қанчадан-қанча меҳнат зое кетади.

Меҳнаткашлар ҳар соҳада бўлганидек, аҳолини сабзавот, мева ва бошқа ноз-неъматлар билан таъминлашда ҳам қатъий тартиб ва интизом бўлишини истайдилар. Шу боисдан ҳам КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларни кучайтириш тўғрисида»ги қарори ҳамма ерда зўр қониқиш билан кутиб олинди ва қизғин қўллаб-қувватланди. Зотан, интизом мустаҳкам бўлган жойдагина етиштирилган барча ҳосилни ўз вақтида нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва шаҳарликлар дастурхонига етказиб бериш имкониятлари вужудга келади.

Ҳамма ерда мева, сабзавот ҳосилини йиғиб-териб олишни намунали ташкил этиш ва қизғин давом эттириш билан бирга кечки экинлар парваришини кучайтириш керак. Бу йил 185 минг тонна картошка етиштириш юзасидан юксак мажбурият олинган. Бу мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъмин этиш учун шу кунларда мустаҳкам замин яратилиши, кечки картошкадан ҳамма ерда мўл ҳосил олишга қаратилган тадбирлар амалга оширилиши лозим.

Совет кишисининг дастурхони ҳамиша тўкин-сочин бўлиши керак. Бунинг учун бизда ҳамма имконият бор. Сабзавоткорларимиз, боғбонларимиз, соҳибкорларимизнинг ғайрат-шижоати туфайли етиштирилган барча ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиб-териб олиш — шу куннинг жанговар вазифасидир. Бу вазифанинг муваффақиятли бажарилишига ҳар бир қишлоқ хўжалик меҳнаткаши ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиши керак.

ВЕТЕРАНЛАР ТАЖРИБАСИ — ҲАЁТ МАКТАБИ

КПСС Марказий Комитетида партия ветеранлари билан бўлиб ўтган учрашув, учрашув пайтида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ю. В. Андропов сўзлаган ёрқин, чуқур мазмунли нутқ барча совет кишилари қатори областимиз партия, уруш ва меҳнат ветеранлари, меҳнаткашларини ҳам ғоят тўлқинлантириб юборди. Улар ветеранлар тўғрисида кўрсатилаётган жуда катта ғамхўрликлар учун жонажон Коммунистик партиямизга чексиз миннатдорчиликларини изҳор этмоқдалар, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1982 йил) ва июнь (1983 йил) Пленумлари тарихий қарорларини изчил амалга ошириш учун билим ва тажрибаларини, куч ва ғайратларини аямасликка сўз бермоқдалар.

ОЛДИНГИ САФДАМИЗ

МЕҲНАТ қилган элда азиз деганларидек, бизнинг жаҳонда энг одил жамиятимизда ўзининг куч-ғайратини халқ фаровонлиги учун, моддий бойликларни кўпайтириш учун сафарбар этиб, астойдил меҳнат қилган инсон ҳеч қачон эътибордан четда қолмайди. Аксинча, у эл-юрт орасида доимо эъзозланади, партия ва ҳукуматимиз томонидан чексиз ғамхўрлик билан қамраб олинади. Яқинда КПСС Марказий Комитетида партия ветеранлари билан бўлиб ўтган учрашув ҳам бунинг амалий исботидир.

Бу учрашув жуда катта сиёсий воқеа эканлигини биз меҳнат ветеранлари ҳам юракдан ҳис қилиб турибмиз. Учрашувда минбарга чиққан нотиқларнинг сўзларини, айниқса, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг сермазмун нутқини фақат ветеранларгина эмас, ёшлар ҳам катта қизиқиш билан ўқиб ўрганмоқдалар.

Мен ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқи билан танишар эканман, унинг «...партия ветеранлари, меҳнат ветеранлари корпуси яхши формада, иш формасида, деб қайд этса бўлади. Бу — жуда қувончлидир. Дарвоқе, бундан бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас», деган сўзлари қалбимни тўлқинлантириб, бундан ўн беш-йигирма йил илгари бўлиб ўтган воқеани ёдимга солди. Ўшанда мен олтмиш ёшга тўлиб, қарилик пенсиясига чиққан эдим. Бироқ, қадрдон бўлиб қолган даладан, айниқса, пахтадан кўнглимни узиб кетолмадим. Элликцентнерчилик ҳаракатини бошлаб берган ёшларнинг ғайрат-шижоатлари мени меҳнат қучоғига қайта ундай бошлади. Тез орада яна пахтазорга қайтдим. Бир-икки йил ичидаёқ мен раҳбарлик қилган бригада аъзолари ҳам эллик центнерлик маррани эгаллашди. Мана, уч-тўрт йилдирки, ҳосилдорликни 60 центнердан пасайтирмаяпмиз.

Ҳа, партия ветеранлари учрашувида таъкидланганидек, ветеранлар бутун инсоният бойлигига бойлик қўшган бениҳоя кенг тажриба соҳибларидир. Уларнинг бу тажрибалари эндиликда ёшлар учун ҳақиқий маҳорат мактаби бўлиб хизмат қилаётир. Буни кўриб биз чексиз қувонамиз, албатта. Кучимизга-куч, ғайратимизга-ғайрат қўшилиб, кексаликни писанд қилмай, пахтазорлардаги машаққатли, аммо завқли меҳнатни давом эттиравераимиз.

Бобохон ОТАХОНОВ,
Бекобод районидаги «Далварзин» совхози пахтачилик бригадаси бошлиғи, меҳнат ветерани.

МУРАББИЙЛИК — МУҚАДДАС БУРЧ

Партиямиз бош штаби — КПСС Марказий Комитетида партия ветеранлари билан бўлиб ўтган учрашув ҳисоботи, бу учрашув пайтида ўртоқ Ю. В. Андропов сўзлаган ғоят мазмунли нутқ билан танишар эканман қалбим ифтихор туйғулари билан тўлиб тошди. Ҳа, партиямиз Улуғ Октябрь социалистик революциясини амалга оширган, социализм пойдеворини қурган, жангларда Ватанимиз озодлигини ҳимоя қилган ветеранлар тўғрисида жуда катта ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда.

Бизнинг Калинин районимизда ҳам кўплаб партия, уруш ва меҳнат ветеранлари бор. Улар ҳозирги кунларда бой тажрибаларини саноат корхоналари коллективлари ва қишлоқ меҳнаткашлари билан баҳам кўрмоқдалар, ёшларимизнинг синфий онгини ўстириш, йигит-қизларни партиямиз ва халқимизнинг революцион, меҳнат ва жанговар анъаналари руҳида тарбиялаш учун кўп иш қилмоқдалар.

Мен Улуғ Ватан уруши йилларида Ленинград ҳимоячилари сафида бўлганман. Узоқ йиллар давомида мактабда ўқитувчилик қилдим. Ҳозир пенсияда бўлсам ҳам ўзимни партиямизнинг содиқ жангчиси деб ҳисоблайман. Ёшларни Ватанни ҳимоя қилишга шай бўлиб туриш руҳида тарбиялаш ишида актив иштирок этишни муқаддас бурч деб биламан.

А. ЙЎЛДОШЕВ,
Улуғ Ватан уруши ветерани.

ПАРТИЯ ИШИГА САДОҚАТ

Туркистон устида ҳам Улуғ Октябрь қуёши балқиган кунлар... Ер-сув ислоҳоти... Босмачиларга қарши кураш... Коллективлаштириш йиллари... Улуғ Ватан урушининг суронли даври... Бу фақат Ватанимиз ва республикамиз тарихининг босқичларигина бўлиб қолмай мен босиб ўтган ҳаёт йўлининг довонлари ҳамдир. КПСС Марказий Комитетида партия ветеранлари билан бўлиб ўтган учрашув менга ана шу кураш ва ғалабаларимиз йилларини яна эслатди.

Учрашувда таъкидлаб ўтилганидек, бизнинг авлодимиз: партия, уруш ва меҳнат ветеранлари зиммасига ҳаёт-мамот жангларида иштирок этиш, буюк бунёдкорлик ишларини амалга ошириш каби улуғвор вазифалар тушди.

Партия ветерани сифатида пойтахтимиз корхона ва ташкилотларида бўлганимда кўпгина меҳнат коллективларида ҳамон ана шундай онгли интизом ҳукм сураётганлигининг гувоҳи бўламан. Шу туфайли улар белгиланган план ва олган мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Умуман, меҳнаткашларимизнинг аксарият кўпчилиги партиямизнинг интизомни мустаҳкамлаш тўғрисидаги тадбирларини қизғин маъқулламоқдалар. Биз, ветеранлар — партиямизнинг содиқ жангчилари ҳам меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ишида фаол иштирок этишимиз, ёшларнинг мураббийлари бўлишимиз лозим.

О. ҚЎЧҚОРОВ,
1932 йилдан КПСС аъзоси.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган тадбирларни муддатидан илгари бажариш юзасидан районлар совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1983 йил 1 августгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Бўка районига (район партия комитетининг секретари Исломов, район ижроия комитетининг раиси Абдужабборов, район агросаноат бирлашмаси Советининг раиси Содиқов, район комсомол комитетининг секретари Султонов ўртоқлар) Бу районда давлатга гўшт сотиш суръати 11 процент, сут сотиш суръати 3 процент, тухум сотиш суръати 15 процент ўсган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамоллар ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори кўрсаткичга эришилган.

Байроқ Паркент районидан олиб берилади.

Ғалаба районидаги Ленин номли колхозга (раиси Ким, партия ташкилотининг секретари Қидирбоев, касаба союз комитетининг раиси Ли, комсомол комитетининг секретари Алиқулов ўртоқлар) Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръати 18 процент, сут сотиш суръати 3 процент, тухум сотиш суръати 28 процент ўсган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамоллар ва паррандалар бош сонини кўпайтиришда, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоздан олиб берилади.

Пискент районидаги Калинин номли колхозга (раиси Ширинов, партия комитетининг секретари Ҳайдаров, касаба союз комитетининг раиси Арслонова, комсомол комитетининг секретари Қодиров ўртоқлар). Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръати 15 процент, сут сотиш суръати 7 процент, тухум сотиш суръати 6 процент ўсган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамоллар ва паррандалар бош сонини кўпайтиришда, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозидан олиб берилади.

Оҳангарон районидаги Ворошилов номли совхозга (директори Сулаймонов, партия комитетининг секретари Эшматов, касаба союз комитетининг раиси Ортиқов, комсомол комитетининг секретари Утенбоев ўртоқлар). Бу совхозда давлатга гўшт сотиш суръати 14 процент, сут сотиш суръати 11 процент, тухум сотиш суръати 3 процент ўсган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, қорамоллар ва паррандалар бош сонини кўпайтиришда уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Оҳангарон районидаги С. Раҳимов номли совхоздан олиб берилади.

Оққўрғон, Бекобод ва Калинин районларида чорвачиликни ривожлантириш, гўшт, сут, тухум ва бошқа турдаги чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган тадбирларни бажаришда яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Бўка районига, Ғалаба районидаги Ленин номли, Пискент районидаги Калинин номли колхозларга ва Оҳангарон районидаги Ворошилов номли совхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

«ҲОСИЛ—83»

ҒОЛИБЛАР

Қуёш пахтазор узра муаллақ туриб олов пуркаётганга ўхшайди. Аммо соя-салқин шийпоннинг ҳавоси муътадил. Тушлик овқатдан сўнг ҳордиқ чиқаришаётган колхозчиларнинг кайфиятлари яхши. Чунки совхоз директори Тирков Каримов ҳозиргина келиб, кўчма Қизил байроқни топшириб кетди. Бригада коллективи бу беш кунликда ҳам мусобақа ғолиби бўлди.

Сайфи Хушмуродов 30 йилдан бери шу бригадага етакчилик қилиб келяпти. У дастлабки ишга келган йиллари бригада экин майдони 87 гектар эди. Ташландиқ ерлар ҳисобига эндиликда 110 гектарга кенгайди. Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида бригада аъзолари гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» олиш ниятида меҳнат қилишаяпти.

Биз шу йилдан бригада пудрати асосида ишлашга ўтдик, — дейди бригадир.— Ҳамма ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиштириб оламиз.

Дарҳақиқат, улар ғўза парвариши даврида ҳам четдан ёрдам кучи жалб этмай, ҳамма ишларни ўзлари уддалашди. Бу эса пахта таннархининг камайишига олиб келмоқда. Шунинг натижасида механизаторларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 350—360 сўмни, сувчиларники 280—300 сўмни, ишчиларники 200—220 сўмни ташкил қилади. Бундай баракали даромад колхозчиларни фидокорона меҳнат қилишга даъват этаётир. Ҳозиргача 7 марта сифатли ишлов берилиб, 4 марта қондириб суғорилган ғўзалар мўл ҳосил тўпламоқда. Ҳар тупида ўртача 8—10 тадан бўлиқ кўсак бор.

П. ЭРГАШЕВ,
Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози.

БЕКОБОД районидаги «Далварзин» совхози пахтакорлари бу йил 2500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» ҳосили олиш учун қизғин кураш олиб боришаяпти. Айни кунларда ғўза парвариши юксак сифатли ўтказилмоқда. Бунга хўжаликнинг пешқадам механизатори Ҳаким Жўраев салмоқли ҳисса қўшаяпти. У ўз агрегати билан ғўза қатор ораларига ишлов бериб, ҳосилга-ҳосил қўшмоқда. Суратда: Ҳ. Жўраев.

ЎзТАГ фотохроникаси.

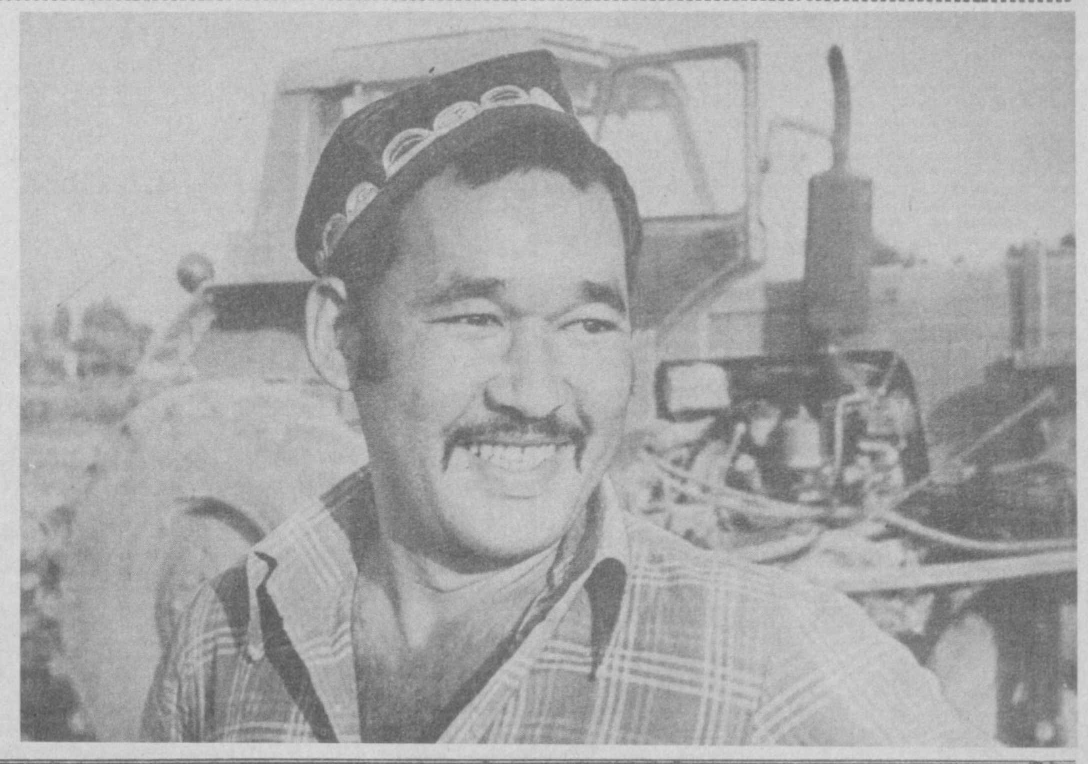

ХЎЖАЛИК ШАХСИЙ — МАНФААТИ УМУМИЙ

ШАРТНОМАЛАР АСОСИДА

Бекобод районидаги «Коммунист» қишлоқ Советида аҳолининг эҳтиёжидан ортиқча қишлоқ хўжалик ҳамда чорвачилик маҳсулотларини харид қилиб олиш ва давлатга топшириш яхши йўлга қўйилган.

Қишлоқ Советида, айниқса шахсий ёрдамчи хўжаликлардан чорвачилик маҳсулотларини харид қилиб олишда катта тажриба тўпланган. Гражданлар билан шартномалар тузилган. Чорвачилик билан шуғулланаётган оилаларга ем-хашак етказиб беришда кўмаклашилмоқда. Оилаларнинг истеъмолидан ортган маҳсулотлар эса давлатга топширилмоқда.

Шу йилнинг 7,5 ойида шахсий ёрдамчи хўжаликлардан 15 тонна гўшт, 70 тонна сут қабул қилиб олинди. Бу демак, 1983 йил учун олинган план бажарилди. Йил охиригача эса «кичик ферма»лардан яна камида 10 тонна сут, 2 тонна гўшт йиғиб олиш кўзда тутилмоқда.

— Биз кўп топшираётган оилаларни моддий жиҳатдан рағбатлантириб бормоқдамиз, — дейди қишлоқ Советининг раиси О. Шомуродова,— уларни камёб моллар, турли қурилиш материаллари билан таъминлаяпмиз. Бу йил 2 тоннадан кўп сут, 3 тоннадан зиёд гўшт топширган Мамадали Рафиев, Шиншик Муҳаммад, Сирожиддин Турсуновларга навбатсиз «Жигули» автомашиналари берилди.

Б. СОЛИҲОВ.

СЎНГГИ СОАТДА

ЛУАНДА. Анголани озод қилиш халқ қуролли кучлари Мошико вилоятида УНИТА контрреволюцион группаси тўдаларини тор-мор этиш борасида муваффақиятли операция ўтказдилар. АНГОП Ангола ахборот агентлигининг хабар қилишича, жанговар ҳаракатлар натижасида Кангамба шаҳри районида 1100 га яқин бандит қириб ташланган, Ғарбда ва Жанубий Африкада ишлаб чиқарилган кўплаб қурол-яроғлар тортиб олинган.

УНИТА террорчилари, деб уқтиради АНГОП, Кангамба шаҳрини эгаллашга уринишди. Жангларда ирқчи ЖАР махсус бўлинмаларининг ҳарбий хизматчилари, Жанубий Африка авиацияси ва артиллерияси улар томонида туриб иштирок этди. Претория ҳарбийлари Анголага қарши группани моддий техника жиҳатидан таъминлаб ва қўллаб-қувватлаб турди. Бироқ, деб таъкидлайди агентлик, ЖАРнинг ҳар томонлама бераётган ёрдамига қарамай, УНИТА тамоман мағлубиятга учради.

●

БАҒДОД. Ироқ ҳукумати фаолиятида социал таъминот масалалари муҳим ўрин эгалламоқда. Мамлакатда аҳоли энг кенг табақаларини иш билан кўплаб таъминлаш ва уларнинг меҳнат шароитини яхшилаш юзасидан 114 та программа амалга оширилмоқда, деди Ироқ меҳнат ва социал ишлар министри Бакр Маҳмуд Расул. У «Багдад обсервер» газетаси мухбири билан суҳбатда миллионлаб ишчи ва хизматчилар меҳнат қилаётган 15 мингтадан зиёд корхона ва муассаса социал страхование системаси билан қамраб олинганлигини уқтириб ўтди. Министр бутун мамлакатда болалар боғчалари кўпайтирилаётганлигини айтди. Ҳозирги вақтда ўн минглаб кичкинтой болалар боғчасига қатнамоқда.

●

НЬЮ-ЙОРК. Бу ерда жамоатчиликнинг АҚШнинг Марказий Америка, Кариб ҳавзаси ва Шимолий Африкадаги ҳарбий аралашувига қарши оммавий норозилик намойиши бўлиб ўтди.

«АҚШ, МРБ, Марказий Америкадан туёғингни шиқиллат!», «Никарагуадан қўлингни торт!», «Маблағ — уруш учун эмас, янги иш ўринларини вужудга келтириш учун сарфлансин!» деган шиорлар ва плакатларни кўтариб олган намойиш қатнашчилари маъмурлар музейга айлантирган «Интрепид» авианосеци олдида туришди. Намойишчилар группаси кема палубасига чиқиб, плакатларни ёйиб, урушга қарши шиорларни баланд овоз билан айта бошлаган вақтда полиция куч ишлатиб, норозилик намойиши қатнашчиларини авианосецдан чиқариб юборди.

Мен уруш нималигини яхши биламан ва шунинг учун ҳам Рейган маъмуриятининг Марказий Америка ҳамда Шимолий Африкадаги хатарли ҳарбий тайёргарликларига қарши қатъиян курашмоқдаман, деди намойиш қатнашчиларидан бири, Вьетнам урушида қатнашган, ҳозир ишсиз бўлган Дэвид Перес. Бу сиёсат жаҳон халқларига ажал хавфини келтирмоқда.

●

ТОКИО. Тобора хатарли тус олаётган Япония — Америка ҳамкорлигини кенгайтиришга қарши норозилик юриши Хиросима шаҳридан бошланди. Юриш маршрути Япониянинг Тинч океан соҳилидаги бир қанча префектуралардан ўтади.

Япония тинчлик тарафдорларининг бу юриши атом ва водород қуролини тақиқлаш Умумяпония кенгаши ҳамда Япония тинчлик комитетининг ташаббуси билан ўтказилмоқда.

Маҳаллий тараққийпарвар ташкилотлар уюштирган ва Хиросимада юриш бошланишидан олдин бўлиб ўтган урушга қарши митингда сўзга чиққан кишилар Рейган маъмуриятининг Япония ва Узоқ Шарқда АҚШ ҳарбий аскарлари ва техникасини кўпайтириш, Марказий Америкада ҳарбий кескинликни кучайтириш сиёсатини кескин танқид қилдилар.

Нотиқлар либерал-демократлар ҳукуматининг Вашингтоннинг кенг қамровли ядровий планларини қўллаб-қувватлашга қаратилган сиёсатини ҳам қораладилар, маъмурлардан учта ядросиз принципга — ядро қуролини ташиб келтирмаслик, унга эга бўлмаслик ва ишлаб чиқармаслик принципларига оғишмай амал қилишни талаб этдилар.

●

ЛИМА. Пиночет ҳарбий фашист режими миллий норозилик куни қатнашчиларидан ўч олишига қарши Перу Коммунистик партияси кескин норозилик билдирди. Тарқатилган ҳужжатда таъкидланишича, кенг халқ оммасининг жуда қалтис социал-иқтисодий ва сиёсий тангликка қарши норозиликларига Пиночет қотиллик ва бедодлик билан жавоб бермоқда. Перу Компартияси мамлакатнинг барча демократик ва тараққийпарвар кучларини Чили меҳнаткашларининг озодлик ва демократия йўлидаги одилона курашини қўллаб-қувватлашни кучайтиришга чақирди.

●

ПАРИЖ. Франция Коммунистик партияси сиёсий бюросининг аъзоси Р. Леруа «Юманите диманш» газетаси саҳифаларида босилган мақоласида Чаддаги вазият хатарли равишда кескинлашиб бораётганлиги тўғрисида қаттиқ безовталик изҳор этди. Бошқа ривожланаётган мамлакатлар сингари Чад ҳам француз парашютчиларига эмас, балки самарали иқтисодий ёрдамга муҳтож, деб таъкидлади у. Тинч музокаралар йўли билангина Чад проблемаларини ҳал этиш мумкин, деб уқтирди Р. Леруа. Африка Бирлиги Ташкилоти ўртага қўйган таклифлар мана шундай музокараларни бошлаш учун асос бўлиши лозим.

(ТАСС, 16 август).

МУКОФОТ МУБОРАК!

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ЯШОВЧИ КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан ортиқ бола туғиб, тарбиялаб ўстирган оналарга «Қаҳрамон она» унвони берилиб, «Қаҳрамон она» ордени топширилсин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА:

Абдувалиева Ҳалима — уй бекаси, Паркент райони.

Абдурасулова Қарши — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Абдуллаева Сайрам — уй бекаси, Чиноз райони.

Обидова Гулзамира — Коммунистик районидаги «Правда» колхози аъзоси.

Абишева Оқгул — ишчи, Чирчиқ шаҳри.

Азимова Меҳри — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.

Алибоева Файзи — Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.

Анорова Қумри — ишчи, Ангрен шаҳри.

Ортиқбоева Одинажон — ишчи, Бўстонлиқ райони.

Асилхонова Райҳон — уй бекаси, Коммунистик райони.

Асророва Қиммат — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз аъзоси.

Аҳмадалиева Турғуной Каримовна — ишчи, Бекобод шаҳри.

Аҳмедова Меҳри — Пискент районидаги «Пискент» совхози ишчиси.

Аҳметова Бийсара — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.

Бадриддинова Розия — Паркент районидаги «Правда» колхози аъзоси.

Бойқулова Қалби — Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхоз аъзоси.

Бейменова Турғуной — Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз аъзоси

Бекова Зуҳра — уй бекаси, Паркент райони.

Бектошева Саодат — Бекобод районидаги «Далварзин» совхози ишчиси.

Беркинбоева Гулбаҳор— Бўка районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси.

Воҳидова Маҳбуба — уй бекаси, Пискент райони.

Ғойипова Нури — Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз аъзоси.

Жуманова Мастура—Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз аъзоси.

Жўраева Яхшигул — Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхози аъзоси.

Ешмуратова Рисгул — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Жўраева Гуласал — Пискент районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси.

Зимацкая Валентина — уй бекаси, Чиноз райони.

Икромова Рузжон — уй бекаси, Паркент райони.

Исмоилова Зувайда — Бўка районидаги Мичурин номли колхоз аъзоси.

Исматова Бахтигул — уй бекаси, Чиноз райони.

Комилова Хурсаной — Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» совхози ишчиси.

Қаршибоева Инобат — Ғалаба районидаги Ҳамза номли колхоз аъзоси.

Қурбоналиева Манзура — уй бекаси, Оржоникидзе райони.

Қурбонбоева Олмагул — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.

Қурбонова Ҳосия — уй бекаси, Коммунистик райони.

Қурбонхўжаева Умриниса — уй бекаси, Паркент райони.

Маъзумова Улжалгас — Чиноз районидаги Жамбул номли совхоз ишчиси.

Мамажонова Мамлакат — уй бекаси, Оққўрғон райони.

Маматова Тожи — уй бекаси, Коммунистик райони.

Мамбетова Халифа — уй бекаси, Ғалаба райони.

Маназарова Қундуз — Бўка районидаги Ильич номли колхоз аъзоси.

Мирзалиева Робия — уй бекаси, Ангрен шаҳри.

Мирхошимова Рисқи — Бўка районидаги «Бўка» совхози ишчиси.

Мусаева Бусалима — Бекобод районидаги «Победа» колхози аъзоси.

Назирқулова Ибодат — Пискент районидаги «Партия XXVI съезди» совхози ишчиси.

Нуриева Зумрад — Пискент районидаги «Пискент» совхози ишчиси.

Нуримова Палигул — Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.

Нурқулова Саломат — уй бекаси, Чиноз райони.

Пардабоева Асолат — уй бекаси, Ғалаба райони.

Пармонова Аширгул — Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхоз аъзоси.

Раҳматова Анор — Калинин районидаги Свердлов номли совхоз ишчиси.

Раҳматова Шарбон — уй бекаси, Калинин райони.

Рўзибоева Мавжуда — уй бекаси, Паркент райони.

Содиқова Шарифа — уй бекаси, Калинин райони.

Сарсенбоева Ўрозгул — Ғалаба районидаги Киров номли колхоз аъзоси.

Сафарбекова Сафаргул — уй бекаси, Калинин райони.

Сафарова Фотима — Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхози аъзоси.

Суярова Салима — Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз аъзоси.

Суярова Хушвақ — Бўка районидаги «Ленин йўли» колхози аъзоси.

Тошхўжаева Ойсулув — Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.

Тўлаева Манзипа — ишчи, Оржоникидзе райони.

Тўрақулова Зуҳра — Пискент районидаги «Пискент» совхози ишчиси.

Тўхтаназарова Турғуной — ишчи, Ғалаба райони.

Усмонова Ҳабиба — Бўка районидаги «Ленинизм» колхози аъзоси.

Ҳамдамова Майрам — уй бекаси, Оҳангарон шаҳри.

Ҳасанова Жўра — уй бекаси, Тошкент райони.

Холбоева Холдон — Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз аъзоси.

Ҳусанова Кимё — Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози аъзоси.

Шамбетова Нуржаҳон — Ғалаба районидаги Ҳамза номли колхоз аъзоси.

Шегабоева Райҳон — Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз аъзоси.

Шониятова Ўғилби — уй бекаси, Паркент райони.

Эгамбердиева Рисқинисо — уй бекаси, Бўстонлиқ райони.

Элчибоева Рис — уй бекаси, Бўка райони.

Эргашева Қумри — Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози аъзоси.

Эргашева Туфа — Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ю. АНДРОПОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 28 июль, 1983 йил.

ҲАЁТ САБОҚЛАРИ

...Раҳматилла кўнгилнинг кўчасига қараб янглишди. Олдин у Гулнозга кўнгил қўйди, кейин Дилбарнинг йўлини пойлаб унга бутун борини ҳадя этмоқчи бўлди.

Маъсума қиз олчоқ йигитнинг оҳ-воҳларига беҳуда ишонди. Тўй куни белгиланиб, ЗАГСдан ўтиш арафасида Раҳматилла тўсатдан ғойиб бўлди. Ўша куни унинг кўнгли яна Гулнозни тусаб қолган эди. Шу тариқа белгиланган тўй қолдирилиб, бетайин йигит Гулноз билан аллақаёққа ғойиб бўлди. Қишлоқда ҳар хил миш-мишлар тарқалди. Дилбар фақат юм-юм йиғларди, алданганига ўкинарди.

Бу воқеа журналист Иззатилла Пирметовнинг «Кўнгил кўчаси кўп, аммо...» сарлавҳали мақоласига мавзу бўлди. Ота-она, ижроком раиси, жамоатчилик вакили воқеани ўзларича шарҳлаб бердилар. Уларнинг бири Раҳматиллани тошбағирликда айбласа, иккинчиси қизларни енгилтакликда айблади. Фарзандларни ўзбошимча қилиб ўстирган ота-оналар ҳам танқиддан четда қолишмади. Шу тариқа қатор мунозарали фикрлар туғилди. Бўстонлиқ район **«Коммунизм учун»** газетаси мақолани эълон қилиб, ўқувчиларни севги ва вафо, ахлоқ ва садоқат бўйича баҳсга тортди.

«Ахлоқ ва одоб» рубрикаси остида берилаётган бундай материаллар ҳамиша газетхонларда катта қизиқиш уйғотиб келаяпти. Ўтган йилнинг ёзида эълон қилинган «Муомала, муносабат, кайфият» сарлавҳали мақола юзасидан ҳам редакция газетхонлардан кўплаб хатлар олган эди. «Кўнгилнинг кўчаси кўп, аммо...» сарлавҳали мақола ҳам қизғин мунозарага сабаб бўлди. Турли касб вакиллари, турли ёшдаги кишилар ҳаётнинг бу нозик муаммосини ўзларича таҳлил этдилар, воқеаларга ўз муносабатларини билдирдилар, таклиф ва мулоҳазаларни ўртага ташладилар.

Ғазалкентлик Абдурасул Исломов «Муҳаббатнинг қадрига етайлик» сарлавҳали мақоласида Раҳматилланинг қилмишларини қаттиқ қоралади, сохта муҳаббат қурбони бўлган Дилбарга ачинди. Шу ўринда автор ўз бошидан ўтган савдоларни ҳам тилга олган эди. Дастлаб у ҳам муҳаббат ўтида ёнган эди. Лекин у ҳар хил мишмишларга зарба берди, соф севги учун курашди. Мана ҳозир севгилиси билан ўн йилдирки, бахтли ҳаёт кечириб келаяпти. Бири-биридан ширин икки фарзанди бор. Автор ҳар бир кишини ҳаётда актив бўлишга ундайди.

Газетхон Зайнаб Эрматова Раҳматилла қурган янги оилани пойдеворсиз бинога қиёс қилади. Ота-она юзига оёқ тираган фарзанд ўз оиласига садоқатли бўлиши қийин. Бундай йигит-қизлар ҳаётга лоқайд қарайдилар, фақат ўз ҳузур-ҳаловатларини ўйлайдилар. Фарзандлари ҳам ҳаётда ўзларига ўхшаб қолиши табиийдир. Ахир, қуш уясида кўрганини қилади, дейишади-ку.

Келаётган хатларнинг таҳлили яна ҳам чуқурлашиб борарди. Жданов номли колхоз аъзоси С. Эргашева ёш қалби озор чеккан Дилбарга опаларча насиҳат қилади, ҳаётда ёмонлардан яхшилар кўплигини уқтиради. Ҳаммани Раҳматиллага ўхшаш виждонсиз деб ўйлаш ярамайди. Майдонтоллик Л. Бобоева ҳам Дилбарга далда бериб, енгилтак Гулнознинг қилмишларини қоралайди.

Мақола юзасидан келган юздан ортиқ хатнинг кўпчилиги газета саҳифаларида эълон қилинди. Уларнинг аксариятида бир фикр —ёшларни ор-номусли бўлишга, оила, жамоатчилик олдида масъулиятни ҳис этишга, ақл билан иш тутишга даъват этилган эди.

МАТБУОТ ОБЗОРИ

Дарҳақиқат, оила жамиятимизнинг муқаддас ячейкасидир. Энг аввало ўйлаб оила қуриш, кейин уни кўз қорачиғидек асраб-авайлаш керак. Бу ҳар бир йигит-қиз зиммасидаги масъулиятли вазифадир. «Ахлоқ ва одоб» рубрикаси остида эълон қилинаётган бир қатор материаллар оилавий ҳаётга, оиланинг жамият олдидаги, ота-онанинг фарзанд олдидаги бурчига бағишлангандир. Улардан бири «Айбдор гўдакми?» деб номланган мақола район халқ суди раиси А. Абдуқодиров билан суҳбат формасида газетхонлар эътиборига ҳавола этилган.

— Кўп ҳолларда ажралишувчилар (эр ва хотин) айбларни бир-бирларига ағдаришга ҳаракат қилишади,— дейди автор.— Ҳеч уялишмасдан энг биринчи галда ўртадаги мол-мулкни тўғри тақсимлашни кўпроқ сўрашади. Фарзанднинг тақдири нима бўлади, унинг келажаги учун ким қайғуради.—бу на отани, на онани қизиқтиради.

Мақола газетхонлар ўртасида қизғин муҳокама қилинди. Хатлар кетидан хатлар оқиб келаверди. Улардан бирини Улуғ Ватан уруши қатнашчиси С. Сахатов йўллаган эди. Муаллиф мақоланинг тарбиявий аҳамиятини таъкидлаш билан бирга унда баён этилган воқеалар танноз аёллару, ишқий романтикага берилган йигитларга сабоқ бўлса ажаб эмас, деган умидни билдиради.

Газетхонлардан Д. Йўлдошовнинг «Сабрнинг таги олтин», Т. Ниёзовнинг «Фарзандлар бизнинг бахтимиз» сарлавҳали мақолаларида ҳам кўпчиликни қизиқтирган муаммолар ўртага ташланган.

Ахлоқ ва одоб мавзуида берилаётган мақолалар кейинги пайтда анча кўпайди. «Оқпадар», «Одам борки», «Дилдаги гаплар», «Хиёнат» каби мақолалар газетхонлар томонидан қизиқиш билан қарши олинди. Уларнинг ҳар бирида ўқувчи қалбига жиз этиб тегадиган гаплар, одамларни яхшиликка бошлайдиган ўгитлар, ёмонликдан юз ўгиришга ундовчи даъватлар бор эди. Мақолаларда ҳаётдан олинган оддий, айни пайтда таъсирли воқеалар ифодаланганлиги учун ҳам газетхонларни беихтиёр мунозарага тортяпти.

Ахлоқ ва одоб мавзуига катта ўрин берилаётганлиги бир томондан газетанинг оммавийлигини таъминласа, иккинчи томондан кишиларни тарбиялашда катта амалий ёрдам бўлаяпти. Зотан КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларида ҳам янги инсонни камол топтириш, коммунистик онгни шакллантириш шу кундаги энг муҳим вазифалардан бири эканлиги алоҳида уқтирилган.

Газета саҳифаларида берилаётган одоб ва ахлоқ мавзуидаги мақолалар тематикасини янада кенгайтириш имкониятлари бор. Ҳозирча уларнинг кўпчилиги маиший турмушдаги икир-чикирлар таҳлилига бағишланиб қолаяпти. Шахснинг ижтимоий ҳаётда, меҳнат коллективидаги ўрни, ўз атрофидаги кишиларга ўтказаётган таъсири тадқиқ қилинмаяпти. Газета кўпроқ ҳаётдаги салбий воқеаларга ўрин бериб, коммунистик ахлоқ нормаларига тўла риоя этаётган замондошларимиз фазилатларини тарғиб этишга эътиборсизлик билан қараяпти. Яхшилар намунасида айрим кишилар характеридаги ёмон одатларни тарбиялаш муҳим вазифа эканлигини унутмаслик керак.

Мунозараларда билдирилган фикрларни янада бойитиш, ойдинлаштириш талаб этилади. Кўпгина материаллар бир-бирига ўхшаш қуруқ насиҳатлардан иборат бўлиб қолган. Бунинг ўрнига воқеага мос тушувчи қўшимча ҳаётий деталлар баён этилганида мунозара яна ҳам мазмунли бўлар эди.

Мунозара изчил давом этгач, унга якун ясашни ҳам унутмаслик керак. Кўпгина мақолалар юзасидан мунозаралар узоқ давом этгану, лекин якунсиз қолган. Мавзу бўйича мутахассисларга минбар бериш ва сўнгги сўзни улардан эшитиш фойдадан холи бўлмайди. Айни пайтда маҳаллий партия, совет, хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари ҳам ахлоқ ва одоб мавзуида эълон қилинаётган мақолалар юзасидан маълум тадбирлар ишлаб чиқишса кўнгилдагидек иш бўлар эди. Шунда газета чиқишларининг амалий таъсири яна ҳам яққолроқ сезилар эди. Бу борада газетанинг ўзи ҳам ташкилотчилик ролини ўйнаши керак.

Ш. МИРАЛИМОВ.

ТЕХНИКА МАВСУМГА ШАЙ

□ОБЛАСТДАГИ барча пахта тозалаш саноати корхоналари 1983 йил ҳосилини қабул қилиб олиш ва қайта ишлашга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Яқинда Янгийўл райони пахта тозалаш заводи коллективи барча техника воситалари сифатли ремонт қилинганлиги ҳақида рапорт берди. Бу йил завод ишчилари камида 30 минг тонна ҳосилни қабул қилиб олиб қайта ишлайдилар. Улар асосий эътиборни хом ашёни юқори сортларга қабул қилиб олиб, ундан кўпроқ тола чиқишини ҳамда толанинг сифатли бўлишини таъминлашга қаратмоқдалар. Бунинг учун лабораториядаги барча аппаратлар, асбоб-ускуналар қайта-қайта текширувдан ўтказилмоқда.

□ Суратларда: (чапда) мавсумга тахт қилиб қўйилган технологик ускуналар; (пастда) қабул пунктидаги транспортёрлар.

В. Сироткин фотолари.

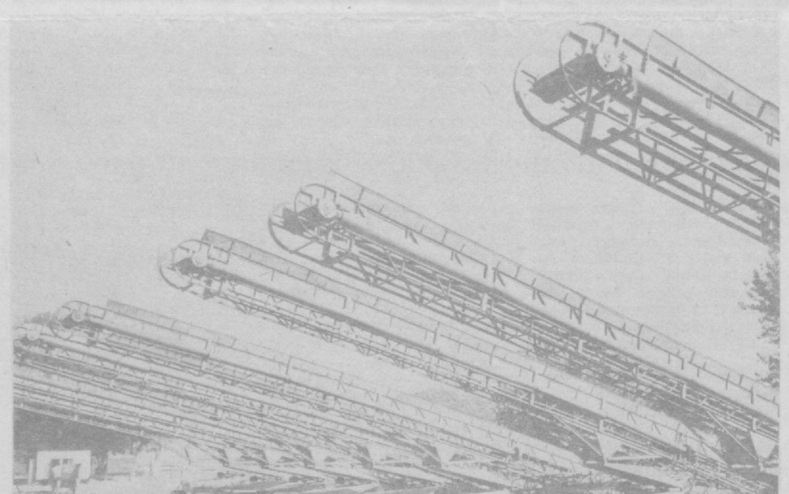

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

БИР ТАКЛИФ ҚИММАТИ

Оққўрғон тўқимачилик-галантерея фабрикаси 2, 3-цехлари ҳузуридаги депутатлик группасининг хом ашёдан тежаб-тергаб фойдаланиш, саноат чиқиндисидан маҳсулот тайёрлаш бўйича тадбирлари яхши натижалар бермоқда. Корхона аҳли шу йилнинг ўзида тежалган хом ашё ҳисобидан 800 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга интилаяпти.

Депутатлик группаси бошлиғи, 2-цех мастери Л. Клименко чиқинди материаллардан гиламчалар, геологлар учун халтачалар тикиш ҳақида ташаббус билан чиқди ва бу таклиф амалга оширилса бир йилда 10,5 минг сўмлик фойда олиш мумкинлигини исботлаб берди. Фабрика маъмурияти, жамоат ташкилотлари депутатнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади ҳамда ишлаб чиқаришга жорий этди.

Маълумки, мазкур цехларда Олмалиқ гилам фабрикаси маҳсулотларидан гиламчалар, поёндозлар ишланади, турли материаллардан дераза пардалар, халатлар, шунга ўхшаш буюмлар ишлаб чиқарилади. Бичиш, тикиш жараёнида эса чиқитлар қолади. Беш кишидан иборат депутатлик группаси аъзолари Л. Клименконинг ташаббусини амалга оширишга бош-қош бўлиш билан бирга тежамкорлик ишларини яна ҳам қулоч ёйдирдилар, янги-янги таклифлар киритдилар. Илгари чиқинди сифатида топшириладиган майда бўлакчалар, қийқимлардан энди болалар шапкачалари, ички кийимлар, қўлқоплар ва шунга ўхшаш майда буюмлар ишлаб чиқарила бошланди. Уларнинг ҳаммаси қўшилиб корхонага катта иқтисодий самара бераяпти. Ташаббусни қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришга тез жорий этиш ва қўшимча таклифлар билан бойитишда район ва шаҳар Совети депутатларидан Бақо Шодиев, Азиза Умарова, Гулнора Мансурова, Гулнора Муллахўжаевалар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ҳозир хом ашё чиқиндисидан ўнга яқин маҳсулот тайёрланмоқда.

Икки цех коллективи ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида пландан ташқари 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилган эди. Коллектив ўз имкониятини ҳисоблаб чиқиб, бу мажбуриятни муддатидан бир неча кун аввал бажаришга сўз берди. Ойлик топшириқлар эса сурункасига зиёдаси билан адо этиляпти. Ана шундай юқори кўрсаткичларга эришишда икки цех ҳузуридаги депутатлик группасининг хизмати катта бўлмоқда.

Б. ПЎЛАТОВ.

ВАҚТДАН ЎЗИБ

«УЗБЕКШАХТОСТРОЙ» трестининг 95-кўчма механизациялашган колоннасининг В. Кияшко бошчилигидаги бригадаси аъзолари айни кунларда 1984 йилнинг февраль ойи ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Бригада меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг хўжалик асосида меҳнат қилиши туфайли ярим йил якунларига кўра ҳам колоннанинг энг илғор коллективи деб топилган эди. Ўтган давр мобайнида бригада азаматлари 116 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини ниҳоясига етказдилар. Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, бу кўрсаткич ҳар бир қурувчи ҳисобига бажарилган иш 28 процент зиёдаси билан бажарилди, демакдир.

М. АКМАЛОВ.

ОБЪЕКТЛАР— КОМСОМОЛ ЮБИЛЕЙИГА

«ВЛКСМ 65 йиллигига — янги зафарлар билан» —Олмалиқ шаҳар қурувчи ёшлари шу кунларда ана шу шиор остида меҳнат қилишяпти. Қатор комсомол-ёшлар бригадалари юбилейга қадар қўшимча объектларни ҳам фойдаланишга топширишга сўз беришди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. Захаров, О. Скуридина, С. Буртилев бошчилигидаги бригада азаматлари айни пайтда ўз вазифаларини шараф билан бажариб, сўзлари билан ишлари бир эканлигини кўрсатишяпти.

«Промтехмонтаж» бошқармасининг Л. Захаров етакчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси йил бошида ажойиб ташаббусга қўл урган эдилар. Улар комсомол туғилган куннинг 65 йиллигига қадар беш йиллик планни адо этиш мажбуриятини олдилар. Шундан сўнг бригада пухта ишлаб чиқилган тадбирлар асосида иш юритишга киришди. Орадан ярим йил ўтди. Ҳозирнинг ўзидаёқ улар зиммаларига олган топшириқларни шараф билан адо этадилар дейиш мумкин. Чунки июнь ойи тугаши биланоқ улар 1985 йилнинг февраль ойи ҳисобига ишлай бошлаганликларини билдирдилар.

М. АЛИМОВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

СОЦИАЛИЗМ АСОСЛАРИНИ ҚУРИШ ЙЎЛИДАН

□ ПНОМПЕНЬ. Бу ерда Кампучия Халқ Республикаси миллат мажлисининг сессияси очилди. Сессия мамлакат тараққиётининг ўтган даврдаги асосий якунларини кўриб чиқади, миллий экономикани барпо этишни давом эттириш вазифаларини белгилайди, ҳукуматнинг халқаро майдондаги фаолияти масалаларини муҳокама қилади. Сессия ишида Кампучия халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Кампучия Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Хенг Самрин иштирок этмоқда.

КХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КХР миллат мажлисининг раиси Ч. А. Сим сессия очилишида сўзга чиқиб, Кампучия халқи социалистик жамият асосларини қуриш йўлидан дадил олға бораётганини таъкидлади. Меҳнаткашлар Кампучия халқ революцион партияси раҳбарлигида мамлакатни қайта тиклашда, қонхўр полпотчилар тўдаси ҳукмронлигининг оқибатларини бартараф этишда катта муваффақиятларга эришдилар.

(ТАСС).

БИРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ДАЪВАТ

□ ДЕҲЛИ. Бу ерда «Жаҳон 90-йиллар йўлида. Тинч-тотув яшашдан бошқа йўл борми?» деган мавзуда ўтказилган халқаро симпозиум охирида ядро уруши хавфини тугатиш учун курашда ер юзидаги барча тинчликсевар кучларнинг бирлигини мустаҳкамлашга даъват қилинди. Симпозиум ишида 15 мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи олимлари ҳамда жамоат арбоблари қатнашдилар. Улар Қўшма Штатлар ўтказаётган уруш ёқасида туриб ҳаракат қилишдан иборат авантюрачилик сиёсатини, Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштириш режаларини кескин қораладилар. АҚШ маъмуриятининг айби билан кескин тус олган ҳозирги халқаро вазиятда тинч-тотув яшашдан бошқа йўл йўқ, деб таъкидлашди симпозиум қатнашчилари.

«Тинч-тотув яшаш, — деди Ҳиндистоннинг космик тадқиқотлар соҳасидаги олими Яш-Пал, — воқеаларга пассив муносабатда бўлишни билдирмайди, балки давлатлардан инсониятни ядровий фалокатдан сақлаб қолиш мақсадида актив ҳаракат қилишни талаб этади».

«Қуролсизланиш учун курашаётган барча кучлар ўз сафларини жипслаштиришлари керак. Биз биргаликда ҳаракат қилганимиз тақдирдагина ер юзида тинчликни сақлаб қолишимиз мумкин», —деб уқтирди таниқли ҳинд иқтисодчиси Р. В. Рао.

(ТАСС).

МИЛЛАТГА МУРОЖААТ

□ БРАЗЗАВИЛЬ. Конго меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, Конго Халқ Республикаси президенти Д. Сассу-Нгессо халқаро империализм кирдикорларини қатъий қоралади. Конго революциясининг 20 йиллиги муносабати билан ўтказилган тантаналарда миллатга мурожаат этган Д. Сассу-Нгессо бундай деб таъкидлади: империализм ер куррасининг турли регионларида кескинлик манбаларини вужудга келтирмоқда ва шу тариқа бутун дунёдаги тинчликни хавф остида қолдирмоқда.

Конго революцияси, деди президент, мустамлакачилик тартибларини йўқ қилиб ташлади, озодлик йўлини кўрсатди. Ҳозир биз курашиб қўлга киритилган позицияларда маҳкам турибмиз. Конго меҳнат партиясининг барпо этилиши ва унинг программаси ишлаб чиқилиши миллий ривожланиш вазифаларини белгилаш имконини берди. Омманинг уюшқоқлиги ўсиши ва партия позицияси мустаҳкамланиши билан давлат ишларини бошқариш аста-секин халқ оммаси қўлига ўтказилмоқда.

Д. Сассу-Нгессо мустақил миллий экономикани барпо этиш, жумладан Конгода етакчи мавқени олиши лозим бўлган давлат секторини янада ривожлантириш муҳимлигини уқтирди. У меҳнаткашларни революция ғалабаларини ҳимоя қилишга ва мустаҳкамлашга чақирди.

(ТАСС).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПОРТ—БЛЭР

Ҳиндистоннинг кўп миллионли халқи миллий байрам — мустақиллик кунини нишонлади. Анъанага кўра 15 август куни эрта тонгданоқ мамлакатнинг барча шаҳар ва қишлоқларида миллий байроқ кўтариш тантанали маросими ўтказилди. Шу куни байрам шарафига ўтказилган оммавий митингларда мустақиллик йиллари мобайнида республика эришган ютуқлар тўғрисида, ҳал этилиши керак бўлган вазифалар ҳақида гапирилди.

ВАШИНГТОН

Ливан Исроил оккупацияси ва ҳукмронлигидан ҳоли, мустақил давлат бўлиши керак, деди Сурия президенти Х. С. Асад «Вашингтон пост» газетаси мухбири билан суҳбатда. Ливан араблар мамлакати бўлиб, уни Сурия билан муштарак тарихий алоқалар боғлаб турибди. Биз уни қачон бўлса ҳам Исроилнинг поймол этишига йўл берамиз, деб ўйлаш хато бўлур эди, деб таъкидлади у. Х. Асад Вашингтон билан Тель-Авив БМТ хавфсизлик кенгашининг Исроил қўшинлари Ливандан батамом ва сўзсиз олиб чиқиб кетилиши кўзда тутиб, чиқарган қарорини бажариши лозим. Ҳолбуки бу қарорга Қўшма Штатларнинг ўзи овоз берган.

Сурия президенти Вашингтон Ливанга тиқиштирган Исроил билан шартномани қатъиян қоралади.

ГУАЯКИЛЬ

Бу ерда Эквадор Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда 1984 йил январь ойида президент ва вице-президентликка, парламент депутатлигига ва маҳаллий ҳокимият органлари депутатлигига сайловнинг биринчи даврасига тамом бўладиган сайлов олди кампаниясида коммунистларнинг иштироки масаласи муҳокама қилинди.

СТОКГОЛЬМ

Швеция Бош министри Улоф Пальме ядро қуролларининг барча синовларини дарҳол тақиқлаш тўғрисида тезроқ халқаро шартнома тузиш керак, деб айтди.

У Йенчепинг шаҳрида мамлакат христиан ташкилотлари съездида сўзга чиқиб, бундай шартнома ядро қуролли энг янги турларининг кўпайишига муҳим тўсиқ бўлиб, ядро аслаҳахоналарини чеклашга катта ҳисса қўшган бўлур эди, деб таъкидлади. Ҳозирги вақтда планетада деб айтди министр, бутун инсоният цивилизациясини ер юзидан йўқ қилиб ташлашга қодир бўлган миқдорда ядро қуроли бор. Ядровий қуролланиш пойгаси бемаънилик бўлиб, у жуда кўп маблағни ютиб юборади. Бутун дунёни харобага айлантирадиган уруш хавфини кучайтиради. Ядровий қуролланиш пойгасига қатъиян зарба бериш, қуролсизланишга эришиш керак.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ IX ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ № 7 (18)

МУҲИМ РЕЗЕРВ

СССР Озиқ-овқат программасида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини интенсив ривожлантириш ҳисобига маҳсулот мўллигини таъминлаш ва совет кишиларининг талабини янада тўларoқ қондириш вазифаси илгари сурилган. Жамоат чорвачилигини ривожлантириш, маҳсулот етиштиришни кўпайтириш ана шу вазифаларнинг асосийсидир. Бу эса озуқанинг мўл-кўллигига ҳамда хилма-хиллигига, таркибида тўйимли моддаларнинг кўп бўлишига боғлиқдир.

Областимиз колхоз ва совхозларида, хўжаликлараро корхоналарида олиб борилаётган тажрибалар ва кузатишлар шуни кўрсатмоқдаки, илғор агротехника талаблари асосида парвариш қилинаётган кузги оралиқ экинларнинг ҳар гектаридан 300—400 центнердан витаминларга бой, хушхўр кўк масса олиш имкониятлари мавжуд. Аммо, бир қатор хўжаликларда озуқа етиштиришнинг аҳволи ҳали чорвачилик эҳтиёжларидан сифат жиҳатдан ҳам, миқдор жиҳатдан ҳам орқада қоляпти. Айниқса, беда ўрими бошланмаган ёки тугаган эрта баҳор, куз ва қиш ойларида молларни кўк озуқа билан таъминлаш яхши эмас. Сут етиштиришни кўпайтириш учун сигирларни кўк озуқа билан боқиш муддатини бир йилда 8—9 ойгача узайтириш мақсадга мувофиқдир.

Кўк озуқаларнинг афзаллиги шундаки, уларнинг таркибида чорва моллари учун зарур бўлган тўйимли моддалар мўлдир. Пойтахт области хўжаликларида буни йўлга қўйиш учун ҳамма имкониятлар бор. Кўпгина хўжаликларда молларни ўз фаслида беда, бир йиллик ўтлар, маккажўхори, ҳашаки лавлаги ҳисобига кўк озуқа билан узлуксиз таъминлашга эришиляпти. Кўк озуқа бирмунча арзон бўлиб, улардан фойдаланилганда маҳсулот ҳам арзонга тушади.

Фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини дадиллик билан жорий этаётган колхоз ва совхозлар озуқабоп ўсимликларнинг янги истиқболли навларини, биринчи навбатда жавдар, рапс, перко, тритикале каби экинларни ўстириб, озуқа етиштиришни интенсивлаштириш резерв ва имкониятларини тўлароқ ишга солишяпти.

Бу экинларнинг қиммати

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

шундаки, улар ҳар қандай об-ҳаво шароитларида ҳам мўл кўк масса бераверади. Август ойининг ўрталарига қадар экилган жавдарнинг «Вахш 116» нави, сулининг «Тошкент I» қишловчи ҳамда кенг баргли навлари рапс ёки перко билан аралаш экилиб, яхши парвариш қилинса октябрнинг охири, ноябрнинг бошларида биринчи ўримга тайёр бўлади.

Бу озуқа экинлардан юқори ҳосил олиш учун ҳозирданоқ улар экиладиган майдон ва муддати, органик ва минерал ўғитлар солиш нормаси, экиладиган уруғларнинг кондиция талабига жавоб бериши аниқлаб олиниши керак.

Ҳозирги кунда асосий озуқабоп ҳамда сабзавот ва полиз экинларидан бўшаган майдонлар сифатли текисланиб, гектарига 300 килограммдан суперфосфат, 50—60 килограмм аммиак селитраси, 20—30 тоннадан чириган гўнг солиб ағдариб ҳайдалади. Кетидан бароналар ёрдамида йирик кесаклар майдаланиб, мола бостирилади. Сув равон оқиши таъминлангач, уруғ ўт ёки дон сеялкаларида экилади.

Перко ва рапсни, албатта бошоқли дон билан аралаш эккан маъқул. Бунда перко ёки рапс уруғидан гектарига 8—10 килограмм, жавдар, тритикале ва сули уруғидан 70 килограммдан сарфлаш тавсия қилинади.

Уруғлар ерга қадалгач, сув йўли аниқланиб қаторлар ораси 90 ёки 120 сантиметр (тупроқ шароитига қараб) кенгликда эгатлар олинади. Кетмакет сув оз миқдорда, жилдиратиб, тупроқ бети қорайгунча бир текис таралади.

Ўн биринчи беш йилликнинг ўзак йили ҳисобланган 1983 йилда ҳар бир хўжалик раҳбари ва мутахассиси суғориладиган деҳқончилик зоналарида кузги оралиқ экинларни кўплаб экишга жиддий эътибор бериши зарур. Улар чорва моллари эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда оралиқ экинларни экиш, унинг янги истиқболли навларини дадиллик билан жорий этиш мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтиришдаги асосий резерв эканлигини унутмасликлари керак.

Х. ИБРОҲИМОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтининг катта илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

ОРАЛИҚ ЭКИНЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети IX Пленуми қарорлари асосида иш олиб бораётган областимиз чорвадорлари коммунистик мўл-кўлчиликни вужудга келтириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ўтган ярим йил якуни шуни кўрсатдики, қайси бир хўжаликда озуқа базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилиб, бу соҳада барча резервлар ва имкониятлардан тўла фойдаланилган тақдирдагина гўшт, сут ва бошқа маҳсулотларни етиштиришни кўпайтириш мумкин бўлади. Оралиқ экинлари озуқа мўл-кўллигини таъминлашда катта резерв ҳисобланади. Коммунистик районидаги «Правда», «Ленинский путь», Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли», Бекобод районидаги Ленин номли ва бошқа бир қатор хўжаликлар бу соҳада катта тажриба тўпладилар.

Ҳар бир совхоз ва колхозда ишни ана шу сингари илғор хўжаликларнинг тажрибаси асосида ташкил этиш керак. Энг аввало дон ва силос учун ўриб олинган маккажўхоридан сифатли силос тайёрлаш технологиясига ҳамма ерда қатъий амал қилиш лозим. Шунингдек, маккажўхори, сабзавот ва полиз экинларидан бўшаган майдонларнинг ҳар гектарига 300 килограммдан суперфосфат, 20—30 килограммдан чириган гўнг солиб, ерга сифатли ишлов бериш, сув йўлининг равон бўлишини таъминлайдиган агротехник тадбирларни амалга ошириш, текис тайёрланган майдонларга такрорий озуқабоп экинларни ўз вақтида экиб олиш зарур. Жумладан, кўк масса учун маккажўхорини, сули, «ВАХШ—116» навли жавдар ва перко билан аралаштириб экиш тавсия этилади.

Ҳар бир колхоз ва совхозда ер ва техника ресурсларидан самарали фойдаланиб оралиқ экинлар экиш топшириқларининг сўзсиз бажарилишини таъмин этайлик. Бу соҳада сусткашликка йўл қўйиш озуқа етиштиришни кўпайтириш имкониятларини бой берилишига олиб келишини унутмайлик.

2-бет

ОЗУҚА ТУРЛАРИ КЎПАЙГАЧ

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

ИЛГАРИЛАРИ колхозимиз райондаги қолоқ хўжаликлар қатори тилга олиниб, чорвадорларимиз фаолияти танқид қилинарди.

Бироқ кейинги йилларда колхоз правлениеси, партия ва касаба союз ташкилоти, чорвачилик мутахассислари тармоққа эътиборни кучайтирдилар. Фан ютуқлари ва илғорлар тажрибаси асосида юз берган катта ўзгаришлар шу йилнинг етти ойлик иш якунларида яққол кўриниб турибди. Агар 1982 йилнинг етти ойида жами 269 тонна сут етиштирилган бўлса, бу йил 358 тоннага етди. Давлатга ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 926 центнер кўп сут сотилди. Бу 27 минг 760 сўм қўшимча даромад демакдир.

Қорамолчилик шу давргача хўжаликка йилига 40 минг сўм атрофида зарар келтирарди. Бу йил эса рентабелли соҳага айланиши кутилмоқда. Кейинги йиллардан бошлаб қорамолчилик хўжаликка соф фойда келтирадиган тармоқлардан бири бўлиб қолади, албатта.

Хўш, биз бундай юксалишга қандай йўллар билан эришмоқдамиз?

Аввало шуни айтиш керакки, қорамолчилик фермамиз қайта қурилиб, тартибга келтирилди. Озуқа базаси мустаҳкамланди. Эндиликда замонавий техника билан қайта қуролланган озуқа цехимиз мунтазам ишлаб турибди. Дағал озуқа турлари ана шу цехда фақат қайта ишланиб, хушхўрлиги ва тўйимлилиги оширилган ҳолда молларга берилаётир.

Иккинчидан, областдаги бир қатор илғор хўжаликларнинг оралиқ экинларни кўплаб экиб, соғин сигирларни кеч куз ва эрта баҳор кезларида кўк масса билан таъминлаш борасидаги тажрибалари бизга ҳам жуда қўл келди. Чорвадорларимиз оралиқ экинларни қулай муддатларда экиб, мўл ҳосил олишни яхши йўлга қўйдилар. Масалан, ўтган йили кузда 30 гектар ерга жавдар экилган эди. Хўжалигимиз тоғли зонада жойлашгани сабабли жавдар сентябрнинг бошларида экилган бўлса-да, кузда ўримга келмади. Эрта баҳорда эса бедага ўроқ тушишидан 20—25 кун илгари жавдарни ўришга киришиб, молларни барвақт кўк масса билан таъминладик. Натижада сигирларнинг сути кескин кўпайди.

Беда ўрими бошлангач, жавдарнинг қолган қисми беда билан бирга ўрилиб сенаж бостирилди. Шунинг учун бу йил планда белгиланидан ҳам кўп, яъни 770 тонна сифатли сенаж бостириб қўйилди. Бу қишлов учун бемалол етади.

Ҳозир пиёздан бўшаган майдонлар ҳайдалиб, текисланиб, оралиқ экинлари учун тайёрланмоқда. Мўлжалимиз август ойининг охиригача 40 гектар ерга жавдар экишдир. Бу оралиқ экинни текис ундириб олиб, сифатли парвариш қилиш ҳисобига кеч кузда бир марта ўриб олиш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўрамиз.

А. ПРАТОВ,
Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхозининг раиси.

МАККАЖЎХОРИКОРЛАР ДАЛАСИДА

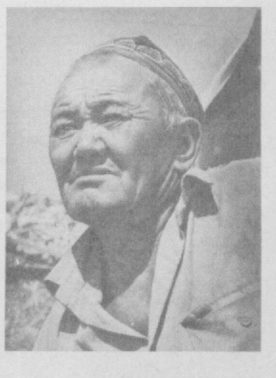

КОММУНИСТИК районидаги «Ўзбекистон» колхозида маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирилди. Хўжаликнинг Нишон Туронқулов ва Виктор Ан ўртоқлар бошчилик қилаётган маккажўхоричилик бригадаси аъзолари айни кунларда ҳар гектар ердан 100 центнер ва ундан ошириб «каҳрабо дон» ҳамда мўл кўк масса ўрибйиғиб олмоқдалар. Суратларда; ўрим пайти; (юқоридан пастга) бригада бошлиқлари Нишон Туронқулов, Виктор Ан, (ўнгда) пешқадам механизатор Шокир Усмонқулов. У ўрим-йиғим ишларида барчага ўрнак кўрсатиб меҳнат қилаётир.

3-бет.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

ҲАМ ДОН, ҲАМ ЛАВЛАГИ

ҚИШЛОВ учун озуқа запасини бутун чоралар билан кўпайтириш ҳозирги кунда чорвадорлар олдида турган асосий вазифадир. Аслида озуқа етиштиришни кўпайтиришнинг резерв ва имкониятлари чекланмаган. Кўпгина хўжаликлар оралиқ экинлар ҳисобига молларни кўк масса билан таъминлаш муддатини узайтириб, беда пичани, витаминли ўт уни ҳамда сенаж каби озуқа запасини анча кўпайтиришга эришмоқдалар.

Биз озуқа экинларини аралаштириб экиш қандай самара беришини тажрибада синаб кўрдик. Бу янгилик дастлабки йилиёқ кутилган натижани берди. Бир ернинг ўзига экилган маккажўхоридан 80 центнердан дон ва 300 центнердан хашаки лавлаги ҳосили олдик.

Бу ишнинг бошланиши эди. Кейинчалик аралаш озуқа экинлари майдонини имкони борича кенгайтириб бордик. Эндиликда 30 гектар ерга дон учун маккажўхори ва хашаки лавлаги, 54 гектар ерга маккажўхори ва бедани қўшиб экмоқдамиз. Бу усул биринчидан оз сарф-ҳаражат билан, мўлкўл озуқа йиғиштириб олиш имконини берса, иккинчидан аралаш экинлар тупроқ структурасини яхшилайди, алмашлаб экишни тезлаштиради.

Бундан ташқари аралаш экинларга ишлов бериш ҳам қийин эмас. Масалан, маккажўхори ҳам, хашаки лавлаги ҳам бир хил миқдорда минерал ўғит ва сув талаб қилади. Маккахўжори дони йиғиштириб олингандан сўнг озуқа лавлагиси культивациядан чиқариб, гектарига 70 килограммдан корбомид берилади ва суғорилади. Ҳозир биз аралаш экилган маккахўжоридан 100 центнердан дон ва 350 центнердан лавлаги ҳосили олишни мўлжаллаб турибмиз.

Беда билан қўшиб экилган маккажўхори кўклай ўриб олингандан сўнг ерга минерал ўғит солиниб суғорилади. Шу йўл билан октябрь ойигача бедани камида икки марта ўриб олиб, 50—60 центнердан пичан жамғариш мумкин бўлади.

И. АЗИЗБОЕВ,
Бўка районидаги Ильич номли колхознинг ем-хашакчилик бригадаси бошлиғи

БИР ЎРИМДА 45 ЦЕНТНЕР

КЕЙИНГИ йилларда совхозимиз чорвадорлари меҳнати илғорлар қаторида қадрланадиган бўлиб қолди. Бу энг аввало озуқа етиштиришда оилавий звено тузиб, нарядсиз системада ишлашга ўтилганлиги шарофатидир. Ҳозир совхозимиздаги мавжуд барча бедазорлар оилавий звеноларга бўлиб берилиб, пировард натижани кўзлаган ҳолда сифатли парвариш қилинмоқда.

Бизнинг оилавий звеномиз аъзолари бу йил 104 гектар майдондаги эски бедазорларга ишлов бермоқдалар. Бугунги кунда беданинг тўртинчи ўрими қизғин давом этяпти. Бундай суръатга ҳар ўримдан сўнг бедани минерал ўғитлар билан озиқлантириб, икки марта қондириб суғориш йўли билан эришилмоқда. Уч ўримда ўтган йилдагига нисбатан анча кўп сифатли беда пичани йиғиштириб олинди.

Бу йил бедани камида олти марта ўриб олишга ҳаракат қилмоқдамиз. Ана шунда гектар ҳисобига ҳосилдорлик 220 центнердан ошади. Бундан ташқари тайёрланаётган пичаннинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор берилаяпти. Ўрилган ҳосил пешма-пеш ташилиб, ғарамларга босилмоқда. Азамат Қулматов, Қўчқор Нуриддинов, Мамат Турашбоев сингари механизаторларимиз, айниқса жон куйдириб меҳнат қилишмоқда.

Совхоз маъмурияти оилавий звеноларда меҳнат унумдорлигининг юқори бўлишини таъминлаш мақсадида уларнинг моддий манфатдорлигини ошириш тадбирларини белгилаган. Масалан, бир гектар майдондаги бедани ўрган механизаторга 1 сўм 92 тийин, ҳосилни тўдаловчиларга эса 2 сўм 8 тийин, бир тонна пичанни ташиган тракторчига 1 сўм 75 тийин, уни тележкага ортган ишчига 80 тийин иш ҳақи тўлаб борилади. Бундан ташқари планга қўшимча топширилган ҳар килограмм беда пичани учун 3 тийиндан мукофот пули ажратилади.

Шунинг учун ҳам ҳозирги кунда оилавий звенолар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа янада қизғин тус олган. Совхоз бўйича уч ўримдан сўнг бедазорларнинг ўртача ҳосилдорлиги 140 центнерданга тўғри келаётир.

Н. АБДИЕВ,
Оҳангарон районидаги С. Раҳимов номли совхознинг оилавий звено бошлиғи.

ТЕРЕШКОВА номли колхоз озуқакорлари Ўрта Чирчиқ районидаги илғорлардан саналади. Улар ҳар йили камида бир ярим йилга етадиган миқдорда ем-хашак тайёрлайдилар. Бунга колхоз озуқачилик бригадаси аъзолари катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар бу йил 36 гектар бедазорнинг ҳар гектаридан 200 центнердан ошириб сифатли беда пичани ўриб олиш учун курашмоқдалар.

В. Портнов фотолари.

4-бет.

Чўпон ота ферма кезади

ВАҚТ КУТИБ ТУРМАЙДИ

СИГИРНИНГ сути тилида эканлигини, молнинг охури бўш бўлса идиш ҳам бўш бўлишини қайта-қайта такрорлайвериш, баъзан деворга гапиргандек изсиз кетишини яқинда Пискент районидаги «Гулистон» колхози фермасига борганимда пайқадим. Бу хўжалик сут етиштириш бўйича рўйхатнинг охиридаги ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Йилнинг биринчи ярмида ҳар бош сигирдан 1586 килограммдан сут соғиб олинди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 104 литр кам.

Колхоз партия комитетининг секретари Абдуваҳоб Мафиқов бунинг сабабини шундай изоҳлайди:

— Ҳаммасига озуқа сабабчи, ем-хашакдан жуда қийналяпмиз.

Хўш, ем-хашак жамғариш билан шуғулланаётганларга нима халал беряпти? Қолоқликнинг сабаби нимада? Балки хўжаликда озуқа экинлари майдони оздир?

Хўжалик раҳбарлари билан суҳбатлашганимизда масала ойдинлашди. Эски бедазор 210 гектар, янги бедазор эса 91 гектар майдонни эгаллаган. 74 гектар ерга силос учун маккахўжори, 10 гектар ерга ҳашаки лавлаги экилган. Агар ана шу озуқа майдонларининг ҳар гектаридан районнинг ўртача кўрсаткичи даражасида ҳосил йиғиштириб олинса, 3064 тонна беда пичани, 2800 тонна силос кўк массаси ва 400 тоннадан кўпроқ ҳашаки лавлаги олинади ва ҳаммаси бўлиб 6246 тонна озуқа жамғарилади. Бу эса фермадаги молларни боқиш учун етиб ортади. Хўжалик мутахассисларининг таъкидлашига қараганда мавжуд 315 бош сигир учун йилига 5817,5 тонна дағал ва ширали озуқа тайёрланса кифоя.

— Аммо фермамизда яна бўрдоқига боқиладиган 390 бош буқа бор, — дейди ферма мудири Убайдулла Нишонбоев, — уларни ҳам ҳисобга олиш керак.

Тўғри. Бундан ташқари биз 150 гектар майдонга дон учун экилган маккажўхори, 42 гектар ерга кузда экилиб, баҳорда ҳосил олинган оралиқ экинлари, 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 14 центнердан олинган буғдой ҳосили, унинг сомони, табиий пичан ва омухта емни ҳисобга олганимиз йўқ. Ҳолбуки, буларнинг ҳаммаси юзлаб, ҳатто минглаб тонна қимматли озуқа запасидир.

Хўжалик раҳбарлари билан далаларга чиқиб озуқа тайёрлашнинг боришини кўздан кечирдик. Бедани тўртинчи ўрими ҳам тугаллаништибди. Бу — яхши, албатта. Аммо тўрт ўримдан сўнг ҳосилдорликнинг 80 центнерга ҳам етмаганлиги кишига эриш туюларкан. Бунинг устига суғориладиган ерда-я?!

— Ўзи нима гап, ёки сув йўқми?

— Сувку етарли, — деди ферма мудири, — нимагалигини ўзимиз ҳам тушунолмай турибмиз.

Мудирнинг таажжубланиши табиий. Силос учун экилган маккажўхоридан бор йўғи 387 центнердан кўк масса олинаётганлигини ҳам тушуниш қийин. Чунки кўпчилик хўжаликлар бундан икки баравар кўп ҳосил олишяпти-да. Бунинг устига силос учун экилган маккажўхорининг 30 гектардан кўпроғи ҳанузгача ўриб олинмаган. Август қуёши остида қуриб, қовжираб ётибди. Кейинчалик ана шу поядан тайёрланган силосни ширали озуқа деб аташ мумкин бўладими? Ҳозиргача ўриб майдаланган 863 тонна кўк массанинг 611 тоннаси силос хандақларига бостирилди, холос. Қолгани ҳам офтоб нурида қуруқ ҳашак ҳолига келган. Ферма мудири эса «Ҳеч нарса қилмайди, эртага бульдозер олиб келиб, яхшилаб шиббалаймиз», — дейди бамайлихотир қўл силтаб.

Беда ғарамланадиган майдондаги аҳвол ҳам кишини ранжитади. Сифатли беда пичани пала-партиш ҳолда сочилиб ётибди. Эрта индин ёғин-сочинли кунлар бошланса унинг бир қисми чириб нобуд бўлади.

— Шунга ҳам ташвишми, ғарамнинг остидан бир қисми чириса чирибди-да, — дейди мудир пинагини бузмай.

Аммо у ана шу бир қатламнинг хўжаликка қанчага тушишини ҳисоблаб кўрганмикан? Йўқ, албатта. Акс ҳолда шунча ем-хашакни жамғаришда қатнашган кишиларнинг меҳнатига бироз бўлса-да жони ачирди. Ахир фермада бундай ғарамлардан тўрттаси бор. Ҳар бир ғарамда 4—5 тоннадан барра пичан чириб кетаверса, жами қанча бўлади?

Колхоз раҳбарлари «бу камчиликларнинг ҳаммаси эрта-индин тугатилади», деб мени ишонтирмоқчи бўлишди. Ҳар бир ғарамнинг атрофида ариқчалар қазилиб, ғарамнинг усти брезентлар билан ёпиб қўйилади. Бунинг учун аввал ўрим-йиғимни тугатиш кераkмиш. Бу бир баҳона, холос. Ахир ем-хашакни тартиб билан асрашга ўрим-йиғим ҳалал бермайди-ку!

Хуллас, бу ерда хўжасизлик ҳукумрон. Далаларда ҳам, озуқа сақланадиган ерда ҳам одамларнинг меҳнати қадрланмайди. Ҳамма иш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Август ойининг ҳам ярми ўтиб қолганлигига қарамай озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи эндигина 16 процент бажарилди, холос. Озуқанинг қолган қисми қачон ва қайси резервлар ҳисобига тайёрланади? Ахир вақт кутиб турмайди-ку!

Ем-хашак етиштириш бугунги кунда зарбдор фронт, деб эълон қилинган. У мамлакат Озиқ-овқат программасининг ҳал қилувчи бўғинидир. Бу программанинг муваффақиятли ҳал этилиши бевосита далаларда озуқа етиштираётганларнинг қандай ишлашига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Буни колхоз раҳбарлари ва мутахассислари бир дақиқа ҳам ёддан чиқармасликлари керак.

М. ЕГОРОВ
Чўпон отанинг котиби.

— Олаверинглар, тортинманглар, таги сероб.

— Чин ферма мудирлик сўзим, озуқанинг ҳамма турини тўла жамғариб қўямиз.

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

Жамоатчи редколлегия: Ш. А. АКМАЛХОНОВ (редактор), И. В. АЖИНОВ, А. Е. БАКИРОВ, Т. Г. ГОТИН, Б. В. ЖЕРДЕВ, М. ИСОҚОВА, Н. РИХСИЕВ (масъул секретарь), В. ШАБАЛИН.

ФАН-ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ИХТИРОЧИ ОЛИМ

«6000000 сўм иқтисодий фойда»... Тошкент Давлат медицина институти биоорганик химия кафедрасининг мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи олим, доцент Абдуҳамид Ғафурович Махсумов ихтиролари ишлаб чиқаришга жорий қилиниши туфайли шунча миқдорда иқтисодий фойда олинган. У кашф этган ўнлаб дори моддалари — микробларга, замбуруғларга, вирусларга қарши ҳамда антиартимитик ва стоматология соҳасидаги ихтиролари ўз таъсири жиҳатидан аввалги вакилларига нисбатан бир неча баравар устун ҳамда заҳарсиз бўлиб, юксак самара бераётганлиги туфайли юқори баҳоланиб келмоқда.

Олимнинг илмий фаолияти тиббиёт соҳасига дори-дармон етказиб бериш билан чекланмайди. Унинг ихтиролари самарасини халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида учратиш мумкин. Пахтачилик, чорвачилик, саноатда, жумладан, озиқ-овқат саноатида маҳсулотни узоқ муддат сақлаш имконини берадиган, ачитмайдиган консервантларнинг яратилиши, айниқса, ноннинг сифатини яхшилашга оид кашфиётлари оддий косиб хонадонидан етишиб чиққан ўзбек олими довруғини мамлакатга танитди...

1954 йили Тошкент политехника интитути химия-технология факультетининг ўсимлик мойлари технологияси бўлимига ҳужжат топширган Абдуҳамид алоҳида ихлос қўйиб кимё сирлари билан таниша бошлади. Ҳар бир янги мавзуни ўрганар экан, ҳали ихтиро қилинмаган кашфиётлар кўплигини чуқурроқ ҳис қиларди. Шу боисдан ҳам институтни битиргандан сўнг илмий иш билан шуғулланиш мақсадида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси полимерлар институтига ишга келди. Аспирантурага қабул қилингач, СССР Фанлар академиясининг Ленин орденли элементоорганик бирикмалари институтига командировкага жўнатилди. Ватанимиз пойтахтида академик Василий Владимирович Коршак, химия фанлари доктори, профессор Алексей Михайлович Сладковлар раҳбарлигида кандидатлик диссертацияси ёқлади.

Мана, карийб ўн бир йилдирки, у Тошкент Давлат медицина институти биоорганик химия кафедраси мудири, тажрибали педагог сифатида талабаларга сабоқ беради. Лаборатория ишлари, амалий машғулотлар, лекциялар ўқиш, илмий ишлар билан машғул бўлиш... Бундан ташқари, дарсдан бўш вақтларида студентлар илмий жамиятига аъзо 20 дан ортиқ талабаларга раҳбарлик қилиш сингари бир қанча ташкилий ишлар. Тиниб-тинчимас олим ҳаммасига улгуради. Улгурадигина эмас, балки ёшларнинг ҳар бир қувонч ва ташвишига дўстларча ҳамдам бўлади. Меҳрибон устознинг Н. Иброҳимов, А. Йўлдошев, А. Абдуллахўжаев сингари шогирдлари талабалик йилларидаёқ «СССР авторлик гувоҳномаси»ни олиш шарафига муяссар бўлишди. А. Маҳсумов ҳозирги кунларда ҳам кўплаб шогирдларнинг муҳим аҳамиятга эга бўлган илмий ишларига бош-қош бўлиб келмоқда.

Илмий кашфиётларни халқ хўжалигига татбиқ этиш ва ишлаб чиқаришга жорий қилишда муносиб ҳисса қўшаётган А. Жўраев, Ш. Абдуллаев, М. Отахўжаева, У. Болтабоев, И. Асқаров, У. Тожибоев, М. Толипова сингари ўнлаб химия фанлари кандидатлари ва ассистентларнинг муваффақиятлари устоз учун ҳамиша бир олам завқ-шавқ бағишлайди, халқ манфаати йўлида янада унумлироқ ишлашга даъват этади. Қолаверса, устознинг ўзи ҳам иқтисодий самараси ниҳоятда катта бўлган ихтиролар эвазига «СССР ихтирочиси» нишони билан тақдирланиши ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи унвонига сазовор бўлишида ана шу илҳомбахш даъватнинг таъсири катта бўлганлигини мамнуният билан тилга олади.

Кимё илмининг заҳматкаш ижодкори доимо изланишда. Халққа хизмат қилиш, фан оламида янги уфқлар очиш кўплаб ҳамкасблари, шогирдлари қатори унинг ҳам эзгу тилагидир.

Қ. НИЗОМОВ,
Т. ТОШЕВ.

• • •

Суратда: Тошкент Давлат медицина институти биоорганик химия кафедрасининг мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи олим Абдуҳамид Ғафурович Махсумов лабораторияда медик-студент шогирдлари билан машғулот ўтказмоқда.

А. Жданов фотоси.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

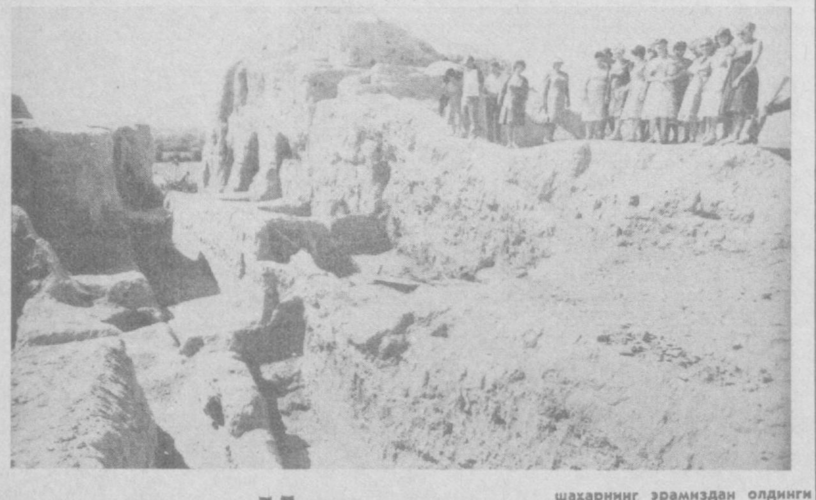

АСРЛАРДАН СЎЙЛАР ҲИКОЯ

Пойтахтимизнинг 2 минг йиллик қутлуғ тўйи арафасида Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейида янги экспозиция очилди. Тошкент ўтмиши ва унинг кўп асрлик тараққиёти тарихини ўрганиш юзасидан олиб борилган археологик қазилмаларга оид кўргазма экспонатлари томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Жонажон шаҳримиз тарихини тиклаш борасида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси археология институтининг махсус археологик экспедицияси аъзолари тарих фанлари кандидати М. И. Филонович раҳбарлигида илмий-тадқиқот ишларини олиб бордилар.

Шаҳар илк маданиятининг юзага келишига доир белгилар эса Чоч-тепа ён атрофларини қазиш жараёнида маълум бўлди. Археологларимиз бу ерда шаҳарнинг эрамиздан олдинги IV асрдан то эрамизнинг ўн учинчи асригача бўлган ҳаётига тааллуқли қимматли маълумотларни топиш шарафига муяссар бўлдилар.

Суратларда: (юқорида) мамлакатимиз турли шаҳар ва қишлоқларидан Чоч-тепа қолдиқлари билан танишиш учун ҳар куни юзлаб саёҳатчилар ташриф буюришади. Бу ердан қазиб олинган топилмалар (пастда) кўҳна шаҳримиз маданий ҳаётидан ҳикоя қилади.

Ф. Қурбонбоев фотоси.
ЎзТАГ фотохроникаси.

СТУДЕНТ-ҚУРИЛИШ ОТРЯДЛАРИДА

ШОДИЁНАЛАР ШАРАФИГА

ШУ КУНЛАРДА пойтахтимиз студент-ёшлари икки қутлуғ санани кутиб олиш арафасида турибдилар. Улардан бири Тошкент шаҳрининг 2 минг йиллик юбилейи бўлса, иккинчиси студент-қурилиш отрядлари ташкил топганлигининг 25 йиллигидир. Ана шу саналар муносабати билан авж олиб кетган бунёдкорлик ишларида Тошкент фармацевтика институти талабалари ҳам фаол иштирок этмоқдалар. Улар қурилиш штаби томонидан ташкил этилган 450 кишилик 10 та отряд сафига бириккан ҳолда шаҳримизнинг юбилей объектларида самарали меҳнат қилиб, ўз зиммаларидаги вазифаларни муддатидан олдин бажариш учун курашмоқдалар. Ҳозиргача ёш қурувчилар 230 минг сўмлик иш бажардилар.

Отрядлар жангчилари оталиқ ёрдами кўрсатиш борасида ҳам намунали ишларни амалга оширишаяпти. Тошкент шаҳридаги кўплаб мактаб, боғча, пионер лагерлари коллективлари ҳамда Улуғ Ватан уруши ветеранлари улар кўмагидан мамнун бўлишмоқда. Бўлғуси шифокорлар шунингдек, аҳоли ўртасида санитария-гигиена қоидалари ва дори-дармонлардан тўғри фойдаланиш юзасидан қизиқарли суҳбатлар уюштирмоқдалар. Бу ишларга институт қурилиш штаби раҳбарлари — моҳир педагоглар Қундуз Юнусова ва Фозил Зуфаровлар бошчилик қилишмоқда.

Ғ. ЗУННУНОВ.

ТУРИЗМ

ДЎСТЛАР ДИЁРИДА 12 КУН

Тошкент область ёшлар туристик бюроси томонидан ЧССР бўйлаб уюштирилган сафарга пойтахт олий ўқув юртларида таълим олаётган студентларнинг 40 га яқин илғор вакиллари таклиф этилди. Студент-ёшлардан ташкил топган группага область комсомол комитетининг секретари Васила Акрамовна Акбарова бошчилик қилди.

Сафар бизда катта таассурот қолдирди. Чехословакия шаҳарларидаги тарихий ёдгорликлар, чех ва словакларнинг бой маданий мероси сайёҳларни ўзига ром этди.

Прага шаҳри чеккасидаги тарихий қўрғонни биз айниқса қизиқиб томоша қилдик.

Прага Европадаги шаҳарларнинг энг қадимийси ва гўзали ҳисобланади. Унда тарихий музейлар, кўчалар, бинолар жуда ҳам кўп. Музейлардаги экспонатлар ва коллекциялар узоқ ўтмишдан ҳикоя қилади. Эски Страгов монастирида жойлашган «Миллий ёзувлар музейи» Европадаги энг бой кутубхоналардан бири ҳисобланади. Словак, чех адабиёти ва санъатининг ноёб асарлари, тасвирий санъат ва ҳайкалтарошликнинг ажойиб намуналари шу ерда сақланади. Улар орасида жаҳонга маълум рассомлардан И. Манесова, О. Родена, П. Пикассо асарларини ҳам кўриш мумкин.

Чехословак халқи социалистик революцияни амалга ошириш, немис-фашистларига қарши қаҳрамонона кураш билан боғлиқ бўлган тарихий жойларни авайлаб сақлаб келмоқда. Маълумки, асримизнинг бошидаёқ чех ва словак пролетариати Россиядаги революцион ҳаракатга ўз хайрихоҳлигини билдирган эди. Доҳиймиз В. И. Ленин ўша кезларда кўп марта Чехословакияда бўлган. Праганинг Гиберн кўчасидаги уйларнинг бирида ҳозир В. И. Ленин музейи очилган. Ҳудди шу уйда 1912 йилда РСДРПнинг Бутунроссия олтинчи конференцияси бўлиб ўтган эди. Ёш туристлар уй-музей экспонатлари билан қизиқиб танишдилар.

Шаҳардаги кўпгина жойлар немис фашизмига қарши курашда рус ва чехословак солдатлари кўрсатган жасоратдан ҳикоя қилади. Чехословакияни озод қилишда қурбон бўлган 140 минг совет солдати ва офицери хотирасига жуда кўп ёдгорликлар ўрнатилган. Прага марказида совет танкчилари майдони бор. Чехословакия тупроғига биринчи бўлиб кириб келган Т-34 совет танки баланд супачага ёдгорлик сифатида қўйилган. Бу ёдгорлик совет-чех жангчилари жанговар дўстлигининг рамзи бўлиб қолган.

Совет-чех қардошлигига бағишлаб Брнода ўтказилган интернационал дўстлик кечаси хотирамизда узоқ вақт сақланиб қолади. Кеча икки халқ ёшлари байрамига айланиб кетди. Сўзга чиққанлар тинчлик, дўстлик, меҳнатни улуғлаб гапирдилар.

Биз Брнонинг кўпгина диққатга сазовор жойларини бориб кўрдик. Айниқса, телетайп аппаратлари заводида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар катта қизиқиш уйғотди, корхона ишчилари билан яқиндан танишдик. Телетайп аппаратларининг 60 проценти экспорт қилинар экан. Шу жумладан улар Совет Иттифоқига ҳам жўнатилади. Заводда ёшлар билан қизғин суҳбатлар бўлди, ўзаро эсдалик совғалари алмашдик.

Шунингдек, биз Братислава, Кошица, Бистерца шаҳарлари бўйлаб ҳам қизиқарли сафарда бўлдик. Ҳамма жойда бизни қадрдон дўст сифатида кутиб олишди. Бўлган учрашувлар хотирамизда узоқ вақт сақланиб қолади.

А. ҒУЛОМОВ,
В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети студенти.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

АРПАПОЯ КЎЧАСИ, 1-УЙ

Бу хонадонни адабиёт мухлислари яхши билишади. Чунки бу уйда узоқ йиллар давомида Ленин мукофотининг лауреати, Ўзбекистон ССР халқ шоири, академик Ғафур Ғулом яшаган ва ижод қилган. Айни кунларда шоир яшаган уйни пойтахтдаги мемориал музейлардан бирига айлантиришга ҳозирлик кўриляпти.

Меъморлар Азамат Тўхтаев ва Игорь Лукьянецларнинг тасдиқланган таъмирлаш лойиҳасига мувофиқ иморат пешайвони ганчдан қуйилади. Бу ерга нақшинкор устунлар ўрнатилади. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Яков Шапиро ишлаган шоир бюсти ҳам бўлажак уй-музейга файз киритади.

Ғафур Ғулом уй-музейидаги жиҳозларни мемориалнинг илмий ходимлари ва Тошкентнинг безакчи рассомлари ишламоқдалар.

О. АПУХТИН.

МОСКВАДА ЧОП ЭТИЛДИ

Москвадаги «Книга» нашриёти «СССРнинг китоб санъати» альбомининг биринчи томини нашрдан чиқарди. Унда тошкентлик рассомларнинг Ғафур Ғулом номли Адабиёт ва санъат ҳамда «Ёш гвардия» нашриётлари учун тайёрлаган 20 та график асарлари бор. Альбомга киритилган Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Қутлуғ Башаров, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Иван Кириакиди, Александр Пономаревларнинг Шароф Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи», Г. Лорканинг «Сайланма», Ибн Синонинг «Поэзия», Ж. Бокаччонинг «Декомерон» асарларига ишлаган суратлари кўпчиликда катта қизиқиш уйғотмоқда.

О. ТОШПЎЛАТОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ЗАВОД ПОЛВОНЛАРИ

Тошкент асбобсозлик заводи стадиони ҳар оқшом ишчи-хизматчи, инженер-техник ходимлар билан гавжум бўлади. Бу ерда ёшлар спортнинг ўзлари севган турлари билан шуғулланадилар. Биргина футбол секциясида 5 та — тайёрланувчи, болалар, ўсмирлар, ёшлар ва катта ёшдагилар командалари навбатма-навбат машғулотлар ўтказишади. Улар «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти ва шаҳар биринчиликларида муваффақиятли қатнашиб келмоқдалар.

Корхона спортчилари Рифат Аблаев номини фахр билан тилга оладилар. Чунки у ўз вақтида классик кураш бўйича икки марта мамлакат чемпиони бўлган. Кейинчалик СССР спорт мастери Р. Аблаев тренерлик ишига ўтиб, олимпиада ва жаҳон чемпиони Рустам Казаков ва бошқа ўнлаб номдор шогирдларни етиштирди. Ҳозир СССРда хизмат кўрсатган тренер Р. Аблаев асбобсозлар стадиони директори.

— Стадионда асосан футбол, кураш ва волейбол секциялари ишлаб турибди,— дейди директор.— Булардан ташқари, завод биринчилиги учун цехлараро шашка, шахмат, стол теннисни ва мерганлик бўйича мусобақалар ўтказиб турамиз.

Шуниси диққатга сазоворки, стадионда яна бир Аблаев меҳнат қилади. М. Аблаев кураш секциясини бошқаради. Кураш секциясида асосан болалар ва ёшлар шуғулланишади. Улар эришаётган натижа ҳам мақтовга сазовордир. Жумладан, бу йилги республика биринчилигида корхонанинг беш спортчиси иштирок этди. Ю. Воровин, С. Ралъколар биринчи ва иккинчи ўринларни ўзаро бўлишиб олдилар. Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ турнирида СССР спорт мастерлигига номзод, Ўзбекистон ССР терма командасининг аъзоси Ю. Воровин серқуёш ўлкамиз шарафини муносиб ҳимоя қилди. М. Аблаевнинг шогирдлари яқинда бўлиб ўтган Тошкент шаҳри биринчилигида ғолиб чиқдилар. Ғалабада У. Суфянов, О. Кирпас, М. Зайниддинов, И. Солиев каби ёш полвонларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Ғ. АБРОРОВ.

(Газетанинг навбатдаги сони 19 августда чиқади).

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ
ТЕПЛОХОДЛАРДА ҚИЗИҚАРЛИ САЁҲАТЛАРГА ЧИҚИШНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«Тихий Дон» — 9—31 октябрь. Ростов—Москва — Кострома — Ульяновск — Куйбишев—Волгоград — Ростов. Путёвка баҳоси 370 сўмдан 465 сўмгача.

«Тимирязев» — 5—28 сентябрь, 25 сентябрь—18 октябрь. Волгоград — Астрахань—Москва—Волгоград. Баҳоси 285 сўмдан 400 сўмгача.

«Константин Федин» — 8—29 сентябрь, 28 сентябрь—9 октябрь. Саратов—Куйбишев — Ульяновск — Горький — Кострома — Ярославль — Москва — Казань — Волгоград — Астрахань — Саратов. Баҳоси 388 сўмдан 510 сўмгача.

«Тожикистон» — 17 сентябрь—5 октябрь. Волгоград — Астрахань—Саратов — Куйбишев — Ульяновск — Казань — Волгоград. Баҳоси 235 сўмдан 315 сўмгача.

«Багратион» — 21 сентябрь—11 октябрь. Куйбишев—Ульяновск — Чебоксари — Горький — Кострома—Ярославль — Углич — Калинин — Москва — Казань — Саратов—Волгоград—Астрахань—Куйбишев. Баҳоси 230 сўмдан 310 сўмгача.

«Рядянский союз» дизель электроходи — 23 сентябрь—8 октябрь, 6—21 октябрь. Днепропетровск — Запорожье—Янги Каховка — Херсон — Очаков — Кременчуг — Черкасск — Канев — Киев — Днепропетровск. Баҳоси 310 сўм.

Самолётда бориб-келиш, озиқ-овқат, яшаш, экскурсия хизмати қиймати путёвка баҳосига киради.

Путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Парадлар ҳиёбони, 5. Телефон: 39-13-59.

СИЗ, ЁШ ТОМОШАБИНЛАР, УЧУН!

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

Тошкент области шаҳарлари ва районларида
26 АВГУСТДАН 4 СЕНТЯБРГАЧА

«АССАЛОМ, МАКТАБ!»

КИНОФЕСТИВАЛИНИ ЎТКАЗАДИ

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИ, «КОСМОС» КИНОТЕАТРИ
26—27 август — Менинг ўлимимда Клава К. ни айблашингизни сўрайман.
28—29 август — Кўктарғоқ.
30—31 август — Қаердасан, Багира?
1—2 сентябрь — Вася Куравлевнинг саргузаштлари.
3—4 сентябрь — Тайга императорининг тугаши.

АНГРЕН ШАҲРИ, «АНГРЕН» КИНОТЕАТРИ
26—27 август — Бевосита меросхўр.
28—29 август — Ўзганинг беш баҳоси.
30—31 август — Менинг дўстим, Колька.
1—2 сентябрь — Қизил галстуклар.
3—4 сентябрь — Гўёки эмиш.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИ, НАВОИЙ НОМЛИ КИНОТЕАТР
26—27 август — Алпомиш мактабга боради.
28—29 август — Капитан Врунгелнинг янги саргузаштлари.
30—31 август — Кичик айиқчалар.
1—2 сентябрь — Васёк Трубачёв ва унинг ўртоқлари.
3—4 сентябрь — Танечка фойдасига 4:0.

ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИ, «ПОБЕДА» КИНОТЕАТРИ
26—27 август — Бир бор экан, бир она бўлган экан.
28—29 август — Бу ерга оққушлар учиб келади.
30—31 август — Қизил галстуклар.
1—2 сентябрь — Ҳаворанг ранецли қизча.
3—4 сентябрь — Ўзганинг беш баҳоси.

ОҲАНГАРОН ШАҲРИ, «ВОСХОД» КИНОТЕАТРИ
26—27 август — Жиблажибон армияси.
28—29 август — Биринчи синф ўқувчиси.
30—31 август — Сотқин.
1—2 сентябрь — Сўнгги каникуллар.
3—4 сентябрь — Бошоқча.

БЕКОБОД ШАҲРИ, «ЮБИЛЕЙНИЙ» КИНОТЕАТРИ
26—27 август — Мўъжиза яратувчи.
28—29 август — Ассалом, болалар!
30—31 август — Бир кучук бўлган экан.
1—2 сентябрь — Гаврош.
3—4 сентябрь — У қаёққа ҳам борар эди.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ, «ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИ
26—27 август — Ўтиш ёши.
28—29 август — Шунинг учун ҳам Анвар Лидак.
30—31 август — Кўпиклар.
1—2 сентябрь — Иссиқ жой.
3—4 сентябрь — Сўнгги каникуллар.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИ
ЁЗГИ ТЕАТРИДА
19 август соат 20.00 да
лирик хонанда Ўктам АҲМЕДОВ иштирокида «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Гулсара ЁҚУБОВА.
Солистлар: Қўзибой ОТАЖОНОВ, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ортиқ ОТАЖОНОВ.
Касса соат 12.00 дан очиқ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Саёҳатчилар клуби». 10.40 —«Оловли ёй». Бадиий фильм. 12.10 — Концерт. 13.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — «Совет тасвирий санъати». 17.00 — «Вильнюс квартети». Фильм-концерт. 17.30 —«Горнчилар қаердасиз!». 18.15 — «Бош конструктор». Ҳужжатли фильм. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35 — Мультфильмлар. 20.05 — «Ёшлар аудиториясидаги учрашув». 20.35 — «Коломба». Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ҳужжатли экран». 23.10 — «Дунё воқеалари». 23.25 — П. И. Чайковский. 1-квартет.

ЎзТВ I. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 12.50 — Музикали драмалардан ариялар ва дуэтлар. 13.30 — Ижодий портрет. 14.30 —«Қилич ва қалқон». 1-фильм. «Ихтиёр ўзимда эмас». 18.15— «Ёзги меҳнат чораги». 18.45 — Ҳамза номидаги Республика Давлат мукофотига номзодлар. «Ишчи синфи шарафли ном». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телевизион новеллалар театри. М. Жалолиддинова. «Дил туғёни». 20.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Бугун оламда нима гап?» 22.20 — «Қилич ва қалқон». 2-фильм. «Яшаш шарт». 24.00 — Янгиликлар.

ЎзТВ II. 18.25 — Илмий-оммабоп программа. 19.30 — «Она шаҳрим — Тошкентим». 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Ханжар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — МТ II.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.